

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

Bakalářská práce

2013

Petra Minčičová

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

Petra Minčíčová

**Irská komunita v USA a události v Irsku
v letech 1916–1922**

Bakalářská práce

Praha 2013

Autor práce: **Petra Minčíčová**

Vedoucí práce: **PhDr. Zuzana Kasáková, Ph.D.**

Rok obhajoby: 2013

Bibliografický záznam

MIČIČOVÁ, Petra. *Irská komunita v USA a události v Irsku v letech 1916–1922*. Praha, 2013. 37 stran. Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut mezinárodních studií. Vedoucí bakalářské práce PhDr. Zuzana Kasáková, Ph.D.

Abstrakt

Práce je zaměřena na irsko-americkou komunitu ve Spojených státech amerických a zabývá se jejím vlivem a zapojením v událostech, které se odehrály v Irsku v letech 1916–1922. Toto období bylo důležité vzhledem k boji Irů za nezávislost, který začal v roce 1916, kdy vypuklo Velikonoční povstání. Další část boje byla spojena s irskou válkou za nezávislost v letech 1919–1921 a vše vyvrcholilo v roce 1922, kdy byla dále schválena anglo-irská smlouva a byl vyhlášen Irský svobodný stát. Práce sleduje, jak se irští Američané stavěli k řešení irské otázky, do jaké míry se zapojili a jaký byl jejich názor na vyhlášení Irského svobodného státu. I když byli od své domoviny daleko, o dění v Irsku se nadále zajímali a věřili, že mohou Irům pomoci, jednalo se převážně o pomoc finanční, ale i diplomatickou.

Abstract

This thesis is focused on the Irish American community in the United States of America and their influence and involvement in the events that happened in Ireland during the years 1916-1922. This period of time was significant due to the fight for Irish Freedom, which began in 1916 with the Easter Rising, the second phase occurred with the Irish War of Independence, and finally, the fight was over when the Anglo-Irish Treaty was signed and approved in the Dáil in 1922 with the creation of the Irish Free State. The thesis covers the Irish American community and deals with their contribution in the Irish cause and their opinion on the establishment of the Irish Free State. Irish

Americans were interested in the events in their homeland and they believed that they could help the Irish cause, especially via financial assistance and diplomatic help.

Klíčová slova

USA, irští Američané, irsko-americké vztahy, 1916–1922, nezávislost Irska

Keywords

USA, Irish Americans, Irish-American Relationship, 1916–1922, Irish independence

Rozsah práce: 73 435 znaků

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 13. 5. 2013

Petra Minčíčová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala PhDr. Zuzaně Kasákové, Ph.D. za podnětné připomínky a rady při vedení bakalářské práce. Zároveň bych chtěla poděkovat kolegům z bakalářského semináře za jejich názory, které pro mě byly důležitou reflexí, stejně jako vedoucímu semináře PhDr. Vítu Smetanovi, Ph.D.

Projekt

PROJEKT BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	
Jméno:	Petra Minčíčová
E-mail:	mincicovap@gmail.com
Semestr:	LS 2012
Akademický rok:	2011/2012
Název práce:	Irská komunita a události v Irsku 1916-1922
Předpokládaný termín dokončení (semestr, školní rok):	LS 2013
Vedoucí bakalářského semináře:	PhDr. Vít Smetana, Ph.D.
Vedoucí práce (není povinné):	PhDr. Zuzana Kasáková, Ph.D.
Zdůvodnění výběru tématu práce (5 řádek):	V českém prostředí doposud nevyšel žádný ucelený pohled na irské emigranty v Zámorí. Přitom irští přistěhovalci přicházeli do Spojených států amerických v několika vlnách a jejich potomci patří dodnes k jedné z nejpočetnějších skupin v USA. V rozsahu mé bakalářské práce se zaměřím pouze na část dějin irské komunity mezi lety 1916 až 1922 a to zejména z důvodu změn, které se odehrávaly v jejich domovině.
Předpokládaný cíl (5 řádek):	Cílem mé bakalářské práce bude pohled na irskou komunitou v USA mezi lety 1916 až 1922. Středem mého zájmu bude reakce irských přistěhovalců na události, které se odehrávaly v jejich rodné zemi, tedy boj za nezávislost Irska. Zmíním jak tyto události ve Spojených státech vnímali, zda-li nezávislost podporovali či nikoliv, jak se přes oceán na boji podíleli a do jaké míry se zapojovali.
Základní charakteristika tématu (10 řádek):	Ve své bakalářské práci se zaměřím na etapu z dějin Irů v Americe. Irové patřili k jedné z nejpočetnějších skupin evropských přistěhovalců a potomci usedlíků se během následujících let prosazovali v americké politice, kde měli a nadále mají značný vliv. Charakteristika irských přistěhovalců bude nedílnou součástí práce. Hlavním záměrem práce bude pohled Irů v Zámorí na situaci v Irsku v letech 1916-1922. V roce 1916 proběhlo Velikonoční povstání, které se dá považovat za počátek boje za nezávislost, a roku 1922 došlo k vyhlášení Svobodného irského státu. Důležité bude zjistit míru zapojení Irů v boji za nezávislost, formu jejich podpory, spolky, které ve Spojených státech zakládali a rovněž bude nutné zmínit lobby v americké politice pro uznání nezávislosti a důvod proč se jim jednoznačné podpory nedostalo.
Předpokládaná struktura práce (10 řádek):	Práce bude členěna na úvod, několik kapitol a závěr. V úvodu nastíním téma práce, hlavní teze a otázky, na které se budu snažit odpovědět v závěru. Úvod doplním o rozbor literatury a základní členění práce, které bude rozpracováno v následujících kapitolách. První kapitola bude charakteristikou irských přistěhovalců a jejich migrace do USA, jejich začlenění v americké společnosti a představení spolků, které podporovaly boj Irů za samostatnost. Dále

zmíním reakce Irů ve Spojených státech amerických na 3 klíčové události v Irsku (Velikonoční povstání, válka za nezávislost, vyhlášení Svobodného irského státu) a zhodnotím, jak boj za nezávislost v jednotlivých fázích podporovali a v jakých rovinách se tato pomoc projevovala. V závěru se budu snažit odpovědět na otázky z úvodu, shrnu hlavní události a poznatky z tohoto období.

Základní literatura (10 nejdůležitějších titulů):

Cronin, S. Washington's Irish policy 1916-1986 : independence, partition, neutrality (Dublin: Anvil Books, 1987).

Drudy, P. J. The Irish in America : emigration, assimilation and impact (Cambridge: Cambridge University Press, 1985).

Kenny, K. The American Irish : a history (Harlow: Longman, 2000).

Kevin Kenny, The Irish Towards the USA: the Irish Who Made America (London: Umberto Allemandi, 2006).

Lee, J.J a Casey, M. R., Making the Irish American. History and Heritage of the Irish in the United States (New York: New York University Press, 2007).

McCaffrey, L. J. Textures of Irish America (New York: Syracuse University Press, 1998).

McCaffrey, L. J. The Irish diaspora in America (Washington, D.C.: Catholic University of America Press, 1984).

Miller, K. A. Emigrants and exiles : Ireland and the Irish exodus to North America (New York: Oxford University Press, 1985).

Miller, K. A. Out of Ireland : the story of Irish emigration to America (London: Aurum Press, 1994).

Tansill, Ch. C. America and the fight for Irish freedom 1866-1922 : an old story based upon new data (New York: Denvir-Adair, 1957).

Podpis studenta a datum

Petra Minčičová, 5.6.2012

Schváleno

Datum

Podpis

Vedoucí bakalářského semináře

Garant oboru

Obsah

ÚVOD.....	2
1 IRŠTÍ PŘISTĚHOVALCI V USA.....	7
1.1 IRSKÁ MIGRACE DO USA.....	7
1.2 POSTAVENÍ KATOLICKÝCH ÍRŮ VE SPOLEČNOSTI.....	8
1.3 AMERICKÉ SPOLKY PROSAZUJÍCÍ NEZÁVISLOST ÍRSKA	10
2 VELIKONOČNÍ POVSTÁNÍ.....	12
2.1 PŘÍPRAVY VELIKONOČNÍHO POVSTÁNÍ V USA.....	13
2.1.1 <i>Role Rogera Casementa</i>	14
2.2 REAKCE NA POVSTÁNÍ V AMERICKÉM PROSTŘEDÍ.....	15
3 IRSKÁ VÁLKA ZA NEZÁVISLOST.....	16
3.1 PAŘÍŽSKÁ MÍROVÁ JEDNÁNÍ	17
3.1.1 <i>Vztahy Wilsona a představitelů irských Američanů</i>	17
3.1.2 <i>Americká komise za nezávislost Írska</i>	19
3.2 DE VALERA V USA.....	22
3.2.1 <i>Výrok de Valery v tisku</i>	23
3.2.2 <i>Stranické sjezdy demokratů a republikánů</i>	25
3.2.3 <i>Rozkol irsko-amerických organizací</i>	26
4 VZNIK IRSKÉHO SVOBODNÉHO STÁTU.....	27
4.1 IRSKO-AMERICKÁ POMOC	28
4.2 ANGLO-IRSKÁ DOHODA	29
ZÁVĚR.....	33
SUMMARY.....	36
POUŽITÉ ZKRATKY	38
POUŽITÁ LITERATURA.....	39

Úvod

Irská komunita byla a je i dnes jednou z nejvýznamnějších etnických skupin ve Spojených státech amerických, což dokazují i výsledky posledního sčítání lidu z roku 2010, kdy se k irskému původu přihlásil druhý největší počet obyvatel.¹

Irští emigranti se zde usazovali v několika vlnách již od 17. století, tedy nedlouho po prvním neúspěšném pokusu o osídlení dnešní Virginie, které vedl Sir Walter Raleigh v roce 1584. Část byla z Irska násilím vyhnána Cromwellem ve 40. letech 17. století, někteří byli posláni do USA jako vězni a irští kvakeři prchali před náboženskou perzekucí, ale většina Irů se rozhodla pro emigraci dobrovolně.² Největší vlny emigrace se odehrály až v 19. století a hlavní příčinou byl hladomor, který ostrov zasáhl ve 40. letech, v tomto období převládala migrace nedobrovolná. Naděje na lepší život vedla do zámoří mezi roky 1800 až 1920 téměř 5 milionů Irů a jejich počet na přelomu století převyšoval dokonce i počet Irů v Irsku.³

Zároveň je nutné rozlišovat dva typy irských migrantů. Mezi prvními příchozími dominovali tzv. skotští Irové (*Scotch-Irish, Ulster-Scots*), presbyteriáni z Ulsteru, původem Skoti, kterým byla přidělena zabavená irská půda. Ti začali toto označení sami používat, aby se odlišili od druhé skupiny. Byli jí Irové katolického vyznání, tzv. irští Američané (*Irish, Irish-Americans*), kteří do Spojených států přijížděli ve velkých počtech po roce 1800.⁴ Mezi oběma skupinami panoval vzájemný antagonismus, který souvisel s jejich postavením ve společnosti. Skotští Irové byli považováni za vzdělané a kvalifikované občany, na rozdíl od irských katolíků, nejchudších z migrantů, jejichž životní podmínky byly mnohdy horší než ty, ve kterých žili černošští otroci v USA.⁵

V těžkých chvílích hledali katolíci útočiště ve farnostech, které pro ně představovaly důležitý záchytný bod. Charakteristickým rysem katolických Irů zůstalo jejich silné pouto k domovině, ale jen velice malé procento se zpátky do Irska kdy

¹ U. S. Census Bureau, „People Reporting Ancestry“, *American Community Survey* (2010), http://factfinder2.census.gov/faces/tableservices/jsf/pages/productview.xhtml?pid=ACS_10_1YR_B04006&prodType=table (staženo 5. 4. 2013).

² Patrick J. Blessing, „Irish emigration to the United States, 1800–1920: an overview“, in *The Irish in America : emigration, assimilation and impact*, ed. Patrick J. Drudy (Cambridge: Cambridge University Press, 1985), 12.

³ Kerby A. Miller, *Emigrants and exiles : Ireland and the Irish exodus to North America*. (New York: Oxford University Press, 1985), 346.

⁴ Patrick J. Blessing, „Irish emigration to the United States, 1800–1920: an overview“, 13.

⁵ Thomas Sowell, *Ethnic America: a history* (New York, NY: Basic Books, 1981), 18–19.

vrátilo. O to více se zajímali, co se odehrávalo v jejich rodné vlasti, a domnívali se, že nezávislost, které se Irové v Irsku snažili dosáhnout, byla krokem, jak zmírnit utrpení obyvatel pod britskou nadvládou, ale rovněž prostředkem, jak změnit pohled ostatních skupin migrantů na nuzné katolíky. Nicméně status irských Američanů se na přelomu 19. a 20. století v USA prudce změnil, a to zejména v politické sféře. Bylo nezvyklé, aby ekonomické úspěchy a vzrůst sociálního postavení obyvatel předběhla jejich dominance v politických kruzích velkých měst.⁶ Irové ovládli po desetiletí ústřední posty ve správě měst, zastávali pozice "bossů" politických zájmových klubů, jako byla například Tammany Hall v New Yorku, která byla napojena na Demokratickou stranu.⁷ Tímto způsobem se snažili ovlivňovat politiky, aby se zasadili o řešení tzv. irské otázky.

Za irskou otázku označují politický konflikt, střet mezi britským kolonialismem a irským nacionalismem, který měl za cíl dosáhnout nezávislosti Irska na úkor Spojeného království Velké Británie a Irska,⁸ což se podařilo v roce 1922, kdy oficiálně vznikl Irský svobodný stát, ale bez šesti provincií na severu Irska, které jsou dodnes součástí Spojeného království Velké Británie a Severního Irska.

Časové vymezení je vybrané záměrně a to z důvodu dvou klíčových událostí, které tuto dobu ohraničují. Roku 1916 došlo k Velikonočnímu povstání, které lze považovat za počátek boje za nezávislost proti britské hegemonii v tomto období. Na druhou stranu roku 1922 získali Irové statut dominia a proklamovali Irský svobodný stát, čímž se částečně vymanili z britského područí.

Cílem práce je popsat vliv irských katolíků v USA na události, které se udály v Irsku v letech 1916 až 1922 v souvislosti se snahou vydobýt nezávislé postavení a mezinárodní uznání Irska. Na rozdíl od katolíků se čím dál více protestantských skotských Irů považovalo za americké občany. Změny odehrávající se na Britských ostrovech je buď příliš nezajímaly, nebo o odtržení převážně katolického Irska od Velké Británie nestáli a to je důvod, proč se v práci zaměřuji výhradně na irské Američany. Nedílnou součástí je sledovat rozměr zapojení irských Američanů v tomto procesu a zhodnotit, do jaké míry přispěla jejich činnost k vytvoření Irského svobodného státu a zda-li byla politická lobby v prosazení irské nezávislosti ve Spojených státech úspěšná, či nikoliv. Tento fakt souvisel s názory, které k irské otázce zaujímali američtí

⁶ Ostatní skupiny příchozích migrantů dosahovaly nejdříve lepšího sociálního postavení a až poté se angažovaly ve veřejné správě a politice. Kevin Kenny, *The Irish Towards the USA: the Irish Who Made America* (London: Umberto Allemandi, 2006), 50.

⁷ *Ibid.*, 55.

⁸ Kerby A. Miller, *Emigrants and exiles : Ireland and the Irish exodus to North America*, 3.

prezidenti Woodrow Wilson a Warren G. Harding, ti měli v americké politice rozhodující slovo.⁹ Lobby katolických Irů hrála významnou úlohu ve vyjednáváních, ale stejně důležitá byla činnost irsko-amerických organizací, které propagovaly samostatnost Irska. V rozsahu práce není možné zmínit desítky spolků irských Američanů, které vznikaly, proto jsou vybrány dvě nejvýznamnější, *Clan na Gael* a *Friends of Irish Freedom* (FOIF), v jejichž čele stály dvě nejvlivnější osobnosti irsko-americké komunity té doby, John Devoy a Daniel F. Cohalan. V souvislosti americké návštěvy irské hlavy státu Éamona de Valery, která je součástí práce, je zmíněna i jím založená *The American Association for the Recognition of the Irish Republic* (AARIR). Tato organizace měla vliv pouze v poslední části boje za nezávislost.

Předkládané téma, tedy vztah irských Američanů vůči Irům v Irsku v kontextu vyhlášení Irského svobodného státu v roce 1922, není v českém prostředí příliš známým a zpracovaným. Vzhledem k tomu jsou v textu použity originální názvy všech organizací, protože k nim není ustálený a používaný český ekvivalent. Hlavní aktéry práce, tedy *Irish Americans*, označuje v díle *Politický systém Irska* Doc. JUDr. PhDr. Ivo Šlosarčík, LL.M., Ph.D. jako americké Iry. Odvození názvu souvisí s nacionalitou, zda-li se cítili být více Iry nebo Američany. Jelikož se v období 1916–1922 čím dál větší počet z nich narodil v USA, nazývám je v práci jako irské Američany. Téma je relevantní, protože i když z Irska během hladomoru ve 40. a 50. letech 19. století odešla velká část irské populace, početná generace migrantů v USA nikdy na svou vlast, případně vlast svých předků, nezapomněla, zpětně pomáhala a po celou dobu ovlivňovala dění v Irsku.

Jedná se o empirickou analýzu, která popisuje reakce irských Američanů na události v Irsku mezi roky 1916 až 1922. V rámci metodologie k práci přistupuji převážně na základě synchronního postupu,¹⁰ kdy během vymezeného časového období sleduji, jak na změny, které se odehrály v Irsku, reagovali irští Američané. To dokazují na základě toho, jak se do procesu zapojili a jaký měli celkově vliv z USA na vyhlášení Irského svobodného státu. V závěru dospívám k syntéze popsanych jevů a zhodnocení významu irských Američanů v boji za irskou nezávislost.

Práce je rozdělena do čtyř tematických celků, které jsou současně časově ohraničeny. První kapitola je úvodem do problematiky irských Američanů ve Spojených

⁹ V USA má prezident úplnou výkonnou moc.

státech amerických, jedná se o představení této komunity, o vymezení vůči ostatním migrantům, ale i seznámení se s osobnostmi a irsko-americkými organizacemi, pro období do roku 1916 významnými, které následně ovlivňovaly vývoj událostí. Druhá kapitola pojednává o Velikonočním povstání v roce 1916, do kterého se irští Američané zapojili a jehož cílem bylo oslabit Velkou Británii za 1. světové války a upozornit na irskou otázku. Tato část zároveň obsahuje názory Irů za oceánem na neúspěch rebelie. Nejobsáhlejší je další část, která se zaměřuje na období irské války za nezávislost v letech 1919 až 1921, kde je nutné zmínit Pařížskou mírovou konferenci, na které se americká delegace snažila prosadit slyšení pro irské zástupce, dále byla stěžejní cesta hlavního irského představitele de Valery ve Spojených státech, která měla překvapivé výsledky. Jeho působení a činnost v USA znamenala trvalý rozkol uvnitř irsko-amerických organizací. Poslední kapitola popisuje okolnosti mírového jednání, které probíhalo v druhé polovině roku 1921, jehož výsledkem bylo vytvoření Irského svobodného státu, které bylo v Dublinu schváleno v lednu 1922. Sleduje také činnost irských Američanů ve válkou zničeném Irsku a předkládá názory prominentních postav irsko-americké komunity k anglo-irské dohodě.

Z hlediska zdrojů je k problematice irských Američanů použita literatura dostupná v zahraničí, jak z irského, tak amerického prostředí, protože v Čechách se nejedná o rozšířené a detailně zpracované téma.

Z primárních zdrojů jsem využila závěrečnou zprávu *American Commission on Conditions in Ireland* z roku 1921, která popisovala situaci v Irsku během anglo-irské války a taktéž jsem využila konečné znění *Anglo-Irish Treaty* z roku 1921.

Sekundární zdroje můžeme rozdělit do několika kategorií. Zaprvé se jedná o literaturu, která je obecně zaměřená na historii irských Američanů. V této souvislosti je základní prací dílo současného amerického historika Kerbyho Millera *Emigrants and Exiles*, který je také autorem knihy *Out of Ireland: the Story of Irish Emigration to America*; z jeho práce lze vyvodit závěr, že cesta irských migrantů k lepšímu postavení a uznání nebyla jednoduchá a stála je mnoho sil, utrpení a pohrdání, ale zároveň byli etnikem, které významně přispělo k americkému vývoji. Významným historikem irsko-amerických dějin je dnes už nežijící Lawrence J. McCaffrey. Na rozdíl od Millera nevidí osud irských Američanů tak tragicky, což dokládá v knize *Textures of Irish*

¹⁰ Postup, kdy historik sleduje, jaký byl stav na mnoha místech v téže době, nazýváme postupem synchronním. Miroslav Hroch, *Úvod do studia dějepisu* (Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1985), 208.

America jejich postupem na společenském žebříčku, kdy se z ghett dostali do vrcholných a vlivných pozic katolické církve a americké politiky, který pokládá za úspěch. Problematiku interpretuje dále americký historik zaměřující se na migraci Kevin Kenny v *The American Irish: A History* a v *The Irish Towards the USA- the Irish who Made America*. Na etnika v USA se zaměřuje významný politický filozof a ekonom Thomas Sowell v *Ethnic America: a history*. Z irského prostředí je důležité poznamenat sborníky *The Irish in America: Emigration, Assimilation and Impact*, jehož editorem byl Patrick J. Drudy, z něhož byly podstatné kapitoly týkající se obecně historie migrantů a postoje Spojených států k irské politické nezávislosti, a *Making the Irish American* pod vedením dvojice John J. Lee a Marion R. Casey.

Jako další kategorii uvádím knihy, které se zaměřují na určité časové období v irsko-americké historii, zde je nutné zmínit dílo již zesnulého amerického profesora Charlese C. Tansilla *America and the Fight for Irish Freedom 1866–1922*, který čerpal z archivu ministerstva zahraničí USA nebo například z dokumentů a osobní korespondence soudce Cohalana, a dílo *Washington's Irish Policy 1916–1986* nedávno zesnulého novináře Seána Cronina, který byl sám členem *Clan na Gael* a IRA.

Velice přínosným zdrojem pro tuto práci byla možnost vstupu do online archivu novin New York Times, díky kterému bylo možné zachytit autentičnost doby, vyjádření a názory představitelů irské komunity v USA k jednotlivým událostem. Pro dobové souvislosti amerických a irských dějin byla použita česky psaná díla, *Dějiny Spojených států amerických* a *Dějiny Irska* z nakladatelství Lidových novin. Irskými dějinami se dále zabývá Jan Frank v knize *Irsko- stručná historie států* nakladatelství Libri, či Doc. JUDr. PhDr. Ivo Šlosarčík, LL.M., Ph.D. v díle *Politický systém Irska*.

1 Irští přistěhovalci v USA

Dějiny irské migrace do Zámorí jsou základem pro pochopení vývoje komunity irských Američanů, která je stěžejní pro tuto práci, a úzce souvisí s tím, jaké postavení ve společnosti Irové zaujali v okamžiku příjezdu do USA a jak rychle se jejich pozice změnila k lepšímu. Zároveň je nutné představit významné irsko-americké organizace, které byly důležité pro následující vývoj.

1.1 Irská migrace do USA

Migrace Irů do USA probíhala již od 17. století, ale kvůli nepřesným dobovým záznamům není možné určit, která ze dvou skupin irských migrantů v této době převažovala. Přesnější statistiky z 18. století ukazují, že skotští Irové patřili v tomto období k početnějším příchozím.¹¹ Situace se změnila po roce 1800, kdy se do Spojených států stěhovalo každým rokem čím dál více katolíků, jejichž počet kulminoval v souvislosti s hladomorem, který poprvé vypuknul v roce 1845 a v dalších letech se několikrát opakoval. V letech 1845 až 1849 opustilo Irsko kolem milionu obyvatel, kteří se snažili utéct z beznadějných podmínek, které jim doma hrozily, a věřili, že za oceánem se jim podaří zajistit si lepší životní podmínky.¹² Tato do jisté míry nucená migrace odlišovala katolíky od skotských Irů, kteří v předcházející éře emigrovali zpravidla dobrovolně. Třetina cest byla zaplácena z peněz, které do Irska poslali příbuzní žijící v USA, ti nejchudší obětovali na plavbu, která byla nadějí na nový začátek, veškeré rodinné úspory, ale pro některé to byla často i cesta poslední. K dopravě se totiž používaly nákladní lodě, které nebyly pro přepravu lidí uzpůsobeny, navíc byly přeplněné a ve špatných hygienických podmínkách se rychle šířily smrtelné nemoci.¹³

Z důvodu nedostatku peněz se irští emigranti usazovali ve velkých městech v blízkosti přístavů, kam dorazili. Více než polovina z nich zůstala na severovýchodě USA, například v Massachusetts, New Yorku, Pensylvánii, dále i v Illinois, ve státech, které byly průmyslovými centry.¹⁴ Irové přicházeli z venkovského prostředí bez rozvinutého průmyslu a pro mnohé byl život ve městech nepříjemným zážitkem, přesto se rozhodli setrvat a práci rolníka či farmáře jako alternativu odmítali. Většina

¹¹ Kerby A. Miller, *Emigrants and exiles : Ireland and the Irish exodus to North America*, 137.

¹² Lawrence J. McCaffrey, *Textures of Irish America* (New York: Syracuse University Press, 1998), 12.

¹³ Thomas Sowell, *Ethnic America: a history*, 21–22.

amerických obyvatel viděla irské katolíky jako zdroj sociálních nepokojů, přítěž pro společnost.¹⁵

1.2 Postavení katolických Irů ve společnosti

Katolíci, kteří do Spojených států přicházeli od 18. století, byli ve společnosti vnímáni pozitivně. Stejně jako skotští Irové, kteří se těšili dobrému postavení středních a vyšších tříd.¹⁶ Po přílivu chudých irských migrantů v 19. století se pohled na dříve příchozí katolíky změnil a často také oni pocítovali nepřátelské chování od starousedlíků. Část z nich si změnila jméno a přestěhovala se do míst, kde protikatolické nálady a nenávist k Irům nebyly tak patrné, ale našli se i tací, kteří se naopak snažili svým krajanům pomoci, očistit jejich jméno a zlepšit jejich pověst. Irové byli pro mnohé synonymem rváčů, alkoholiků a zločinců, kteří žili v ubohých podmínkách ve zdraví nebezpečných chudinských čtvrtích.¹⁷

Útěchu k opovržení, kterého se jim dostávalo ze všech stran, hledali ve víře. Od počátku byla katolická církev pro nově příchozí záchytným bodem a stmelujícím prvkem. Farnosti společně s dobrovolnými a charitativními spolky poskytovaly pomoc, jak duchovní tak finanční, a byly významným centrem v životě komunity. Irové dominovali v celé hierarchii církve, kdy předčili další skupiny katolických přistěhovalců, např. Poláky, Italy, obyvatele Latinské Ameriky.¹⁸ Bohužel i náboženské vyznání významně ovlivňovalo, především negativně, jejich vztahy s dalšími, převážně protestantskými obyvateli USA. Jedinou výhodou v rámci imigrantů pro ně bylo, že pocházeli z anglicky mluvícího prostředí a neměli problém se v nové zemi domluvit, což jiným komunitám trvalo přes generace.¹⁹

Vzhledem ke svému rolnickému původu nepatřili mezi kvalifikované pracující a muži zastávali ta nejnebezpečnější povolání jako horníci, stavitelé železnic, vodních kanálů a tunelů. Svobodné irské ženy byly služebné v bohatých rodinách či řádové sestry, ty vdané naopak zůstávaly v domácnosti. Díky vysoké úmrtnosti, zapříčiněné u mužů jak alkoholismem, tak riskantním zaměstnáním, bylo mnoho rodin bez otců a zajištění živobytí záviselo na ženách a dětech, které pracovaly od raného věku. V irské

¹⁴ Thomas Sowell, *Ethnic America: a history*, 25.

¹⁵ Lawrence J. McCaffrey, *Textures of Irish America*, 2.

¹⁶ Navíc se čím dál více skotských Irů už považovalo za Američany, nikoliv za Iry.

¹⁷ Patrick J. Blessing, „Irish emigration to the United States, 1800–1920: an overview,“ 29.

¹⁸ Kevin Kenny, *The Irish Towards the USA: the Irish Who Made America*, 19.

komunitě docházelo k předčasným úmrtím i kvůli podmínkám, ve kterých žili. Celé rodiny obývaly jednu místnost, mnohdy bez přísunu denního světla, domy byly bez přístupu k vodě a základním hygienickým zařízením, což vedlo k epidemiím cholery. Výsledkem těchto faktorů byl vysoký počet irských dětí v sirotčincích.²⁰

Jak jsem již naznačila, v americké společnosti panoval silný protikatolický sentiment, který byl většinou zaměřen právě proti chudým Irům. Anglo-američtí protestanti v nich viděli nebezpečí pro americkou kulturu a instituce. To, co bylo možné sledovat u jiných národností, kdy starousedlíci pomáhali nově příchozím krajanům, bylo ve vztahu skotských a katolických Irů nemyslitelné. Katolická víra pro ně byla nejen náboženstvím, ale také kulturou a pocitem národní příslušnosti.²¹

Dalším důležitým faktorem charakterizujícím irské Američany bylo, že se čím dál více z nich uchylovalo během 19. století k nacionalistickým organizacím. Filtrovali tak svůj hněv a frustraci z podmínek, které jim Spojené státy nabízely, a bránili se před pohrdáním zvenčí.²² Jejich hlavním cílem bylo osvobodit rodnou vlast všemi dostupnými prostředky. Domnívali se, že právoplatný nezávislý irský stát jim zajistí respekt ve společnosti a tím pádem dojde ke zlepšení jejich život v USA.²³

Poslední oblastí, která byla pro irské Američany příznačná, byla jejich dominance v americké politice a odborových hnutích. Již od 30. let 19. století se úspěšně angažovali v politických kruzích a ve správě měst, což se jim podařilo dříve, než majorita Irů dosáhla lepší pozice na společenském žebříčku. Do té doby byli stále považováni jako levná pracovní síla. V rámci politických zájmových klubů, jako byla například Tammany Hall v New Yorku, měli po desetiletí pod kontrolou dění ve městech a za hlasy irských přistěhovalců se o ně náležitě starali. Veškeré nové pracovní příležitosti, o kterých měli díky vedení ve městech přehled, nabízeli irským Američanům, tím se od konce 50. let zvyšoval jejich počet ve střední třídě; bylo mezi nimi velké procento policistů, hasičů, učitelů, úředníků. Politické organizace pod irským vedením byly proslulé úplatkářstvím a korupcí, ale zároveň byly dobře organizované

¹⁹ Joseph J. Lee, „Interpreting Irish America“, in *Making the Irish American. History and Heritage of the Irish in the United States*, ed. Joseph J. Lee et Marion R. Casey (New York: New York University Press, 2007), 27.

²⁰ Thomas Sowell, *Ethnic America: a history*, 26–28.

²¹ Lawrence J. McCaffrey, *Textures of Irish America*, 3.

²² *Ibid.*, 133.

²³ Joseph J. Lee, „Interpreting Irish America“, 8.

a fungovaly, obvykle pod vlivem Demokratické strany, kterou většina Irů v 19. století podporovala.²⁴

Z výše uvedených skutečností vyplývá, že irské Američany charakterizoval silný vztah k víře, zapojení v nacionalistických organizacích bojujících za irskou samostatnost, kterou současně prosazovali prostřednictvím jejich vlivu v politice. Souhra dobových okolností donutila Iry ve velkém emigrovat a adaptovat se v novém americkém prostředí. I když z rodného kraje fyzicky odešli, duševně i emocionálně byli s Irskem nadále spjati.²⁵

Je nutné zmínit, že na přelomu století nastala zásadní změna ve skladbě irských přistěhovalců v USA, kdy již od 70. let 19. století početně předhonia generace Irů narozených v USA generaci, která se narodila původně v Irsku. Většina této generace irských Američanů slyšela o Irsku jen z vyprávění a jejich názory formovala americká společnost, ale stále byli silně věřící katolíci a měli povědomí o irské kultuře.²⁶

1.3 Americké spolky prosazující nezávislost Irska

Irská komunita držela vždy blízko u sebe, za což mohly již zmíněné protikatolické nálady ve společnosti. To vedlo ke vzniku spolků různého zaměření, ať už kulturního, sportovního nebo politického, či odborová hnutí. Pro tuto práci je nezbytné zmínit dvě hlavní organizace irských Američanů, které měly ústřední vliv na dění v irsko-americkém politickém prostředí v letech 1916 až 1922. Jedná se o *Clan na Gael* a *Friends of Irish Freedom*. Obě to byly republikánské organizace napojené na Dublin a jejich cílem byla samostatnost Irska a konec britské nadvlády.

Clan na Gael vznikla v roce 1867, ale až pod vedením Johna Devoye po roce 1873 se stala přední irsko-americkou nacionalistickou organizací.²⁷ V Irsku bylo její sesterskou organizací Irské republikánské bratrstvo (IRB), jehož cílem bylo dosažení nezávislé demokratické republiky. *Clan na Gael* zároveň finančně podporovala Irskou národní pozemkovou ligu, která měla bránit nájemce půdy v Irsku a která po volbách v roce 1880 převzala nakrátko funkci jakési druhé vlády.²⁸ Založil ji Michael Davitt,

²⁴ Thomas Sowell, *Ethnic America: a history*, 30–34.

²⁵ Kerby A. Miller, *Emigrants and exiles : Ireland and the Irish exodus to North America*, 3.

²⁶ Timothy J. Meagher, *Columbia Guide to Irish American History* (New York: Columbia University Press, 2005), 95–96.

²⁷ Noel Kissane, John Devoy, Joseph McGarity and Clan na Gael, in *The 1916 Rising: Personalities and Perspectives*, The Online Exhibition (Dublin: National Library of Ireland, 2006), <http://www.nli.ie/1916/pdf/3.2.2.pdf> (staženo 20.4.2013).

²⁸ Theodore W. Moody a Francis X. Martin, *Dějiny Irska* (Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1996), 206–208.

který krátce žil v USA a spolupracoval s Devoyem,²⁹ a v čele hnutí stál všemi uznávaný politik Charles S. Parnell, který pokračoval v pozemkové válce spojené s bojem za autonomii Irska (Home rule) v 80. letech 19. století prostřednictvím Irské parlamentní strany (IPP), která byla financována rovněž z USA. S Parnellovou smrtí v roce 1891 vlna nacionalismu v USA prudce klesla, změna nastala až v letech 1901–1921.³⁰

Parnellův nástupce John Redmond pokračoval v boji za Home Rule nenásilnou cestou, v roce 1901 odjel do USA, kde založil *United Irish League of America* (UILA), která ho v jeho úsilí podporovala a kterou podporovala majorita irských Američanů.³¹ *Clan na Gael* se znovu sjednotila na přelomu století pod vedením Devoye, soudce Daniela Cohalana v New Yorku a pod Josephem McGarritym ve Filadelfii. Prostřednictvím novin Gaelic American, které vedl Devoy, začali s kritikou UILA, IPP a boje za Home Rule. Ani *Clan na Gael*, ani IRB se nedomnívaly, že nezávislost Irska je možné dosáhnout jinak než bojem.³²

Po vypuknutí první světové války se situace pro republikánské organizace změnila. Velká Británie byla oslabena probíhajícími boji a IRB usoudilo, že nastala vhodná doba pro povstání, v jehož plánování se angažoval Devoy i Cohalan. Zároveň bylo nutné, aby vznikla nová organizace, která by podporovala boj proti britskému vlivu. K tomu dopomohl sám Redmond, který podpořil britské válečné snahy a tím si zneprátelil většinu irsko-americké společnosti, která se od IPP a potažmo od UILA distancovala. Noviny Irish World, které do té doby stály na jeho straně, kritizovaly možnost, že by irské jednotky bojovaly na straně Britů.³³ *Clan na Gael*, tedy zástupce radikálního irského nacionalismu, slavila úspěch a počet jejích členů v USA opět rostl.

Během Celosvětového irského kongresu (tzv. Irish Race Convention, IRC) v roce 1916 v New Yorku, který se zabýval především politickou agendou týkající se irské nezávislosti, došlo k vytvoření *Friends of Irish Freedom* (FOIF). Většina členů byla spojena s *Clan na Gael*, která IRC sponzorovala, a hlavním představitelem FOIF

²⁹ Davitt s Devoyem v USA zformulovali novou politiku národního hnutí, tzv. nový směr (New Departure). Spojili se tak revoluční a konstituční nacionalisté v zásadních otázkách autonomie a půdy. Theodore W. Moody a Francis X. Martin, *Dějiny Irska*, 206.

³⁰ Kevin Kenny, *The Irish Towards the USA: the Irish Who Made America*, 68–70.

³¹ Kevin Kenny, *The American Irish: a history* (Harlow: Longman, 2000), 193.

³² *Ibid.*, 194.

³³ Malcolm Campbell, *Ireland's New Worlds : Immigrants, Politics, and Society in the United States and Australia, 1815–1922* (Madison: University of Wisconsin Press, 2007), 164, <http://www.ebrary.com/corp/index.jsp> (staženo 13. 4. 2013).

se stal soudce Cohalan.³⁴ FOIF byla přidruženou organizací Clan na Gael a jejich programy byly téměř totožné. Cílem FOIF bylo usilovat o dosažení irské nezávislosti všemi dostupnými prostředky, zároveň bránit šíření britského vlivu v americké společnosti a zajistit, aby zůstaly Spojené státy americké v první světové válce neutrální.³⁵ Organizace FOIF oslovovala budoucí členy během mítinků a konferencí, které pořádala a kde se snažila irsko-americkou veřejnost seznámit s irskou otázkou a získat podporu pro boj za irskou nezávislost. Největšího úspěchu FOIF dosáhla po skončení první světové války.

2 Velikonoční povstání

Velikonoční povstání bylo klíčovou událostí na cestě k nezávislosti Irska a boje proti britské hegemonii. Povstání mělo proběhnout v době, kdy byla Velká Británie oslabená. Příhodná doba se naskytla s vypuknutím 1. světové války v roce 1914. Již v srpnu bylo nejvyšší radou IRB rozhodnuto, že nastal ten správný čas po předešlých nevydařených pokusech v 19. století.³⁶ Centrum rebelie bylo v Dublinu, kde irští republikáni obsadili několik strategických budov, a provizorní vláda vyhlásila nezávislou Irskou republiku. Deklarace nezávislosti byla inspirovaná americkou verzí a byla podepsána sedmi irskými republikány.³⁷ Nadšení ale netrvalo dlouho, protože povstání bylo po několika dnech zlikvidováno britskými jednotkami a hlavní účastníci, kteří podepsali Deklaraci nezávislosti, byli popraveni. Velikonočního povstání se účastnil i Éamon de Valera, který se vyhnul trestu smrti, protože měl oficiálně jak britské, tak americké občanství. Británie nehodlala během války hazardovat s dobrými vztahy s USA.³⁸

Hlavní účel vzpoury bylo znovu oživit upadající národní hrdost, ale byl to také prostředek, jak na irskou otázku opět upoutat pozornost ve světě.³⁹ Na Velikonočním povstání intenzivně spolupracovali i Irové ve Spojených státech, kteří zajišťovali finanční, materiální, ale i diplomatickou pomoc. Po neúspěchu povstání byly reakce

³⁴ Kevin Kenny, „American-Irish Nationalism“, in *Making the Irish American. History and Heritage of the Irish in the United States*, 295.

³⁵ Michael Doorley, „The Friends of Irish Freedom: A Case-Study in Irish-American Nationalism, 1916–21“, *History Ireland* 16, č. 2 (březen-duben, 2008), 25, <http://www.jstor.org> (staženo 11. 3. 2013).

³⁶ William M. Leary, „Woodrow Wilson, Irish Americans, and the Election of 1916“, *The Journal of American History* 54, č. 1 (červen, 1967): 58, <http://www.jstor.org> (staženo 3. 3. 2013).

³⁷ Byli jimi Thomas J. Clarke, Seán MacDermott, Thomas MacDonagh, Patrick H. Pearse, Éamonn Ceannt, James Connolly a Joseph Plunkett.

³⁸ Kevin Kenny, *The Irish Towards the USA: the Irish Who Made America*, 70–71.

v irsko-americké společnosti smíšené. V této části bude kladen důraz na analýzu příprav rebelie, kterou v USA vedl John Devoy, dále na roli Rogera Casementa, významného britského diplomata a irského revolucionáře, a na odezvu irských Američanů.

2.1 Přípravy Velikonočního povstání v USA

S odstupem času se dá říci, že plány pro rebelii vznikly právě na území Spojených států amerických a celkově vliv ze zámoří byl pro Irsko v tomto období klíčovým.⁴⁰ Republikánské organizace fungující v USA byly na rozdíl od těch irských aktivnější, disponovaly dostatečnými finančními prostředky, které do Irska ve velkém proudily a tím irské nacionalisty podporovaly, a Spojené státy byly obecně oblíbenou destinací irských nacionalistů.⁴¹ Provázanost vztahů dokazují jejich četné návštěvy. Pět ze sedmi aktérů, kteří podepsali Deklaraci nezávislosti během Velikonočního povstání, strávilo určitý čas v USA z nejrůznějších důvodů, ať už tam hledali politický azyl, pomáhali v *Clan na Gael*, informovali osobně Devoye o průběhu příprav rebelie či propagovali republikánské myšlenky.⁴²

John Devoy odešel z Irska v 70. letech 19. století a věnoval se v New Yorku kariéře žurnalisty a zařadil se mezi ústřední postavy republikánské *Clan na Gael*. I když pobýval daleko od břehů rodného Irska, ani na okamžik se nevzdal snu, že Irsko bude jednou svobodné, a dělal vše pro to, aby toho dosáhl ještě za svého života. Začátek války byl pro něj a pro *Clan na Gael* dobou velkých změn, kdy se k hnutí přidávalo, i vzhledem ke zklamání z Redmonda, čím dál více členů, a vrcholem bylo plánování vzpoury společně s IRB. I když v tomto období zesílili protibritskou propagandu za pomoci knih a pamfletů, názor americké většiny zůstal nadále probritský.⁴³

Pro Devoye bylo v rámci příprav povstání nejjednodušší získat finance pro IRB. Odhaduje se, že *Clan na Gael* dokázala nashromáždit 100 000 dolarů, což by v dnešní době odpovídalo zhruba 2,5 milionu dolarů,⁴⁴ tedy velice slušný základ pro úspěšnou akci. Jen díky snaze a zapálení Devoye a peněžním sbírkám bylo povstání vůbec možné

³⁹ Charles C. Tansill, *America and the fight for Irish freedom 1866–1922: an old story based upon new data* (New York: Denvir-Adair, 1957), 196.

⁴⁰ Robert Schmuhl, „‘All Changed, Changed Utterly’: Easter 1916 and America“ (příspěvek přednesený v rámci Hibernian Lecture, UCDScholarcast, Series 6, University of Notre Dame, USA, jaro 2012), 2, http://www.ucd.ie/scholarcast/transcripts/1916_and_america.pdf (staženo 11. 3. 2013).

⁴¹ Kevin Kenny, „American-Irish Nationalism“, 294.

⁴² Robert Schmuhl, „‘All Changed, Changed Utterly’: Easter 1916 and America“, 4.

⁴³ Malcolm Campbell, *Ireland's New Worlds: Immigrants, Politics, and Society in the United States and Australia, 1815–1922*, 166.

⁴⁴ Robert Schmuhl, „‘All Changed, Changed Utterly’: Easter 1916 and America“, 3.

uskutečnit. Dá se říci, že *Clan na Gael* naléhala na IRB, aby povstání uskutečnilo a dovedlo ho do konce.⁴⁵ Kromě toho ale byla nutná politická podpora zvenčí, kterou opět zařídil Devoy díky kontaktům ve vysokých politických kruzích, kde se obrátil na německé diplomaty, se kterými on i Roger Casement spolupracovali. Kooperace s Němci byla logickým vyústěním doby, ve které se povstání konalo. Rozložení sil v 1. světové válce a americká opozice vůči Německu zapříčinila, že se na potomky německých přistěhovalců v USA americká společnost dívala s nedůvěrou, stejně jako kdysi na katolické migranty z Irska.

2.1.1 Role Rogera Casementa

Sir Roger Casement⁴⁶ byl zajímavou postavou irsko-amerických dějin a Velikonočního povstání. Do boje za irskou nezávislost se aktivně zapojil roku 1914, kdy se vydal do USA, aby získal finance pro rebelii a pro jednotky Irských dobrovolníků, založené v roce 1913. Navázal kontakty s Devoyem, se kterým se shodli, že by jim v boji za nezávislost mohlo pomoci Německo, úhlavní nepřítel Velké Británie ve válce. Výsledkem jednání Casementa a německého diplomata Johanna H. von Bernstorffa byl příslib Němců, že opatří zbraně, které do Irska tajně dovezou, spolu s dobrovolnickou brigádou vytvořenou z propuštěných Irů, kteří se nacházeli v německých věznicích.⁴⁷ V Berlíně dojednal Casement podmínky povstání, které mělo proběhnout na konci dubna 1916, ale postupně ztrácel důvěru v německou pomoc, když zjistil, že Němci neměli sebemenší zájem o nezávislost ostrova a navíc se jim nezdařilo sestavit početnou irskou brigádu. Obával se, že povstání bude neúspěšné, protože je Němci zradí, což se nakonec ukázalo jako mylné.⁴⁸ Německé zbraně do Irska dorazily dříve, než měly, a do rukou rebelů se nakonec nedostaly, protože Britové odhalili šifru, jež sloužila pro komunikaci s Němci, a zbraně zabavili.

⁴⁵ Kevin Kenny, *The American Irish : a history*, 195.

⁴⁶ Sir Roger Casement se narodil v Irsku v rodině protestantského britského důstojníka, ale byl svou katolickou irskou matkou tajně pokřtěn. Pracoval v britských konzulárních kruzích na exotických místech Afriky a Jižní Ameriky a za práci pro Velkou Británii byl uznáván a oceněn titulem. Na druhou stranu se Casement zajímal o irskou kulturu, jazyk a tradice a po ukončení konzulárních služeb roku 1911 začal horlivě podporovat myšlenky irských nacionalistů v boji za nezávislost Irska a ekonomického rozvoje země. Byl rozčarován z nadvlády britského impéria, a to nejen v Irsku. Charles C. Tansill, *America and the fight for Irish freedom 1866–1922*, 169–173.

⁴⁷ Francis M. Carroll, „America and Irish political independence, 1910–33,“ in *The Irish in America : emigration, assimilation and impact*, 276–277.

⁴⁸ Reinhard R. Doerries, *Prelude to Easter Rising: Sir Roger Casement in Imperial Germany* (London: Frank Cass, 2000), 13, http://books.google.cz/books/about/Prelude_to_the_Easter_Rising.html?id=9QJ7Ps60aHAC&redir_esc=y (staženo 7. 3. 2013).

Casement nakonec po veškerých zásluhách dopadl neslavně. Britské tajné služby byly o plánovaném dubnovém povstání dobře informovány a zatkli ho ihned po příjezdu do Irska na německé lodi, poté byl obviněn z velezrady, odsouzen a následně oběšen v Londýně v srpnu 1916.⁴⁹ Jeho proces měl silnou odezvu i ve Spojených státech. Kongres naléhal na prezidenta, aby zakročil a ušetřil Casementa popravou, ale Wilson považoval za krajně nerozumné zasáhnout.⁵⁰

2.2 Reakce na povstání v americkém prostředí

Irská dubnová rebelie pro své špatné načasování skončila nezdarem a popravou vzbouřenců. Odezva oficiálních amerických kruhů byla podle amerického historika Charlese C. Tansilla jednoznačná, neměli sympatie ani pro rebely, ani pro Casementa.⁵¹ Naopak názory a reakce uvnitř irsko-amerických organizací byly smíšené.

Slábnoucí Redmondova UILA nejdříve Velikonoční povstání tvrdě odsoudila, ale po popravě rebelů svůj názor zmírnila a vyjádřila politování nad nešťastným osudem irských nacionalistů.⁵² Oproti tomu podpora povstání ze strany *Clan na Gael*, která ho pomáhala organizovat, byla zřejmá, stejně jako lítost nad smrtí Irů. Výsledek povstání *Clan na Gael* i FOIF utvrdil v tom, že je nutné v boji proti Britům pokračovat.⁵³ Irsko-americká veřejnost byla rozpolcená a nedá se určit, co si o povstání majorita doopravdy myslela, ale ukázalo se, že nekompromisní zásah Britů mnohé přiměl k odchodu z UILA a ke členství ve FOIF, poněvadž počet členů této organizace se po událostech výrazně zvyšoval.⁵⁴

Názory irských Američanů byly reflektovány i v tisku. *The New York Times* věnoval Velikonočnímu povstání úvodní stránky po čtrnáct dní.⁵⁵ V článku z 30. dubna se objevil názor irsko-amerických separatistů, kteří nevěřili, že povstání v Dublinu mělo být formálním začátkem revoluce, ale s jistotou tvrdili, že nastal ten správný čas pro činy, jejichž výsledkem bude nakonec nezávislé Irsko. Naopak irští Američané podporující irského poslance Johna Redmonda, který byl proti krveprolití, odsoudili

⁴⁹ Charles C. Tansill, *America and the fight for Irish freedom 1866–1922*, 210–211.

⁵⁰ Robert Schmuhl, „‘All Changed, Changed Utterly’: Easter 1916 and America“, 8.

⁵¹ Charles C. Tansill, *America and the fight for Irish freedom 1866–1922*, 202.

⁵² William M. Leary, „Woodrow Wilson, Irish Americans, and the Election of 1916“, 59.

⁵³ Ibid., 59.

⁵⁴ Kevin Kenny, „American-Irish Nationalism“, 294–295.

⁵⁵ Robert Schmuhl, „‘All Changed, Changed Utterly’: Easter 1916 and America“, 5.

Velikonoční povstání, protože se domnívali, že za činy rebelů budou trpět všichni, ať už v Irsku nebo ve Spojených státech.⁵⁶

3 Irská válka za nezávislost

První světová válka dospěla v listopadu roku 1918 ke konci, ale irská otázka nebyla nadále vyřešena. V prosinci 1918 proběhly ve Spojeném království Velké Británie a Irska všeobecné volby, ve kterých získala většinu v Irsku radikální strana Sinn Féin, která na konci ledna 1919 ustavila Irský sněm, tzv. Dáil Éireann (dáil), do jehož vedení se postavil Éamon de Valera. Jeho zástupcem byl zvolen zakladatel Sinn Féin Arthur Griffith a další významnou osobností pro budoucí vývoj byl vůdce IRB Michael Collins, který se stal ministrem financí. Dáil deklaroval Irskou republiku a následně v reakci na vyhlášení vypukla irská válka za nezávislost, někdy nazývaná jako anglo-irská, která trvala až do uzavření příměří v červenci roku 1921.⁵⁷

Partyzánský boj vedený jednotkami Irské republikánské armády (IRA) byl namířen proti britské nadvládě, která nechtěla nezávislost proklamovanou dáilem uzнат. Toto období bylo charakteristické vlnou teroru, atentátů a sílících represí vůči irskému civilnímu obyvatelstvu, což mělo za následek tisíce lidí bez jídla a střechy nad hlavou. Razie britských pomocných sborů ve spolupráci s britskými jednotkami Černohnědých, tzv. Black and Tans, se vyznačovaly nesmírnou brutalitou a jejich úkolem bylo zlikvidovat veškerý irský odpor.⁵⁸

V době stále se prohlubujícího konfliktu došlo k několika klíčovým událostem, do kterých se irsko-americká komunita buď přímo zapojila, nebo jejichž výsledky mohly ovlivnit americkou politiku a tím se situace v Irsku a vztahy s Brity mohly zvrátit a dříve vyřešit. Irové po celém světě s nadějí sledovali Pařížská mírová jednání, která probíhala od ledna 1919, ale neúspěch jednání v irských záležitostech byl zklamáním pro všechny. To byl jeden z důvodů, který přiměl de Valera k návštěvě Spojených států amerických, kde se snažil irskou nezávislost prosadit mezi občany a lobovat přímo u amerických politiků. Jeho projevy v USA měly ale nakonec za následek rapidní zhoršení vztahů mezi irskými Američany a Iry a rozkol uvnitř irsko-amerických organizací, ze kterého se některé těžko vzpamatovávaly.

⁵⁶ „Ireland’s Sudden Revolt“, *New York Times*, 30. dubna 1916, <http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F7081EF83E5F17738DDDA90B94DC405B868DF1D3> (staženo 1. 3. 2013).

⁵⁷ Theodore W. Moody a Francis X. Martin, *Dějiny Irska*, 225.

⁵⁸ Charles C. Tansill, *America and the fight for Irish freedom 1866–1922*, 401–402.

3.1 Pařížská mírová jednání

Versailleská mírová smlouva, uzavřená v červnu roku 1919, byla výsledkem jednání Pařížské mírové konference, která oficiálně ukončila 1. světovou válku. Součástí dohody bylo vytvoření Společnosti národů, v té době ambiciózního plánu⁵⁹, který od počátku prosazoval americký prezident Wilson. Paradoxní bylo, že Spojené státy nebyly nikdy jejím členem, protože Versailleskou smlouvu nikdy nepodepsaly. Zabránila tomu republikánská většina v Senátu, která ratifikaci třikrát zablokovala.⁶⁰ V historických textech převládá názor, že se jednalo o boj mezi výkonnou a zákonodárnou mocí, o střet mezi demokratickým prezidentem a republikánským Senátem, či dokonce o osobní souboj Woodrowa Wilsona a Henryho Cabota Lodge.⁶¹ Přehlíží se ale fakt, jak silný vliv mělo v té době veřejné mínění a nátlakové skupiny. Mezi ně patřili politicky silně angažovaní irští Američané. Názor a vztah irských Američanů k Wilsonovi určoval jejich další kroky v boji za uznání Irské republiky. Nejvýznamnějším aktem v rámci irského sjezdu v USA (IRC) bylo rozhodnutí vyslat do Paříže zástupce, kteří by se zasadili o veřejné slyšení pro irské politiky, kteří se snažili o oficiální uznání Irské republiky.

3.1.1 Vztahy Wilsona a představitelů irských Američanů

Vztahy irských Američanů a prezidenta Wilsona byly napjaté a obě strany postrádaly vzájemnou důvěru, která se po vypuknutí 1. světové války nijak nezlepšila. Wilsonovi vytýkali přílišnou podporu Velké Británie, a to nejen v době neutrality USA,⁶² dále jeho rozpačité stanovisko v otázce Velikonočního povstání, potrestání jejich lídrů a odsouzení Casementa. Obzvláště kritičtí byli k slovním výpadům vůči přistěhovaleckým skupinám, které měly trvale silné vazby s rodnými zeměmi, tzv. hyphenated Americans⁶³, během prezidentské kampaně v roce 1916.⁶⁴

⁵⁹ Prezident na konferenci prosazoval svůj program, který pronesl v Kongresu v lednu 1918 jako tzv. Čtrnáct bodů, jehož poslední bod obsahoval návrh na založení Společnosti národů, která měla plnit úlohu garanta mezinárodního práva, měla zaručit nezávislost a územní celistvost všech zemí na principu rovnosti. George Brown Tindall a David E Shi. *Dějiny Spojených států amerických.*, 5. vyd. (Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008), 512.

⁶⁰ Francis M. Carroll, „America and Irish political independence, 1910–33,“ 283.

⁶¹ John B. Duff, „The Versailles Treaty and Irish-Americans“, *The Journal of American History* 55, č. 3 (prosinec, 1968), 582, <http://www.jstor.org> (staženo 19. 3. 2013).

⁶² Neutralita USA v 1. světové válce skončila v roce 1917.

⁶³ Jako tzv. hyphenated Americans se označovali především Němci a irští katolici v USA, kteří byli loajální k zemím svého původu a nepřáli si, aby Spojené státy americké vstoupily do 1. světové války.

⁶⁴ Michael Hopkinson, „President Woodrow Wilson and the Irish Question“, *Studia Hibernica*, č. 27 (1993), 90, <http://www.jstor.org> (staženo 21. 3. 2013).

Wilson byl demokratickým kandidátem a katoličtí Irové patřili tradičně mezi jeho důležité voliče. Problém irské otázky si uvědomoval, ale byl pro něj až druhořadou záležitostí. Jeho volební kampaň se nesla v duchu toho, kdo ubránil USA před Velkou válkou.⁶⁵ I když irské Američany v boji za uznání Irska nepodpořil a nezasáhl v případě Casementa, měl stále jejich silnou podporu a prezidentské volby na podzim opět vyhrál.

Naopak za trvalé kritiky prezidenta lze pokládat vlivné představitele irských Američanů, jakými byli John Devoy a soudce Daniel P. Cohalan, které neměl v oblibě ani on sám. Devoy označil Wilsona za sobeckého a zlomyslného muže, který kdy vládl v Bílém domě, a na druhou stranu Cohalan byl pro prezidenta nepřitelem, který ovládal Tammany Hall a podporoval proněmecké skupiny, tím pádem nebyl loajální vůči USA.⁶⁶ Ke konci války se v tisku začaly objevovat články Williama J. Maloneyho,⁶⁷ který se přidal na stranu Wilsona. Domníval se, že vystupování Cohalana a Devoye negativně ovlivňovalo postoj americké společnosti, který byl v tomto období proti jakýmkoliv snahám o prosazení Irské nezávislosti. V opozici byl i irský republikán Patrick McCarthan, který na konci roku 1917 přijel do New Yorku, aby spolupracoval s Maloneym na propagaci svobodné Irské republiky a navíc byl v Irsku napojen na de Valeru.⁶⁸

Změna v názorech irských Američanů, jak dosáhnout uznání irské nezávislosti, nastala s koncem 1. světové války a s projevem prezidenta Wilsona z února 1918, který byl prvním náznakem a nadějí, že úspěch je nadosah. Jak Duff uvádí, prohlásil, že národní aspirace měly být respektovány a že žádný národ neměl být proti své vůli podřízen jinému národu. Zároveň nemělo být právo na sebeurčení pouhou frází, ale nezbytně nutným krokem.⁶⁹ Projev znamenal nadšení a nečekanou jednotu jinak rozhádaných skupin irských Američanů. Nikdo nepředpokládal, že irského národa se tato proklamace nakonec netýkala.

Wilsonův mírový program oslovil i Devoye a Cohalana, ten se k plánu kladně vyjádřil na konferenci FOIF. Jeho souhlas potvrdil domněnku, která panovala v irsko-americké společnosti, že nezávislost Irska musela být jedním z výsledků 1. světové

⁶⁵ George Brown Tindall a David E Shi. *Dějiny Spojených států amerických*, 504.

⁶⁶ John B. Duff, „The Versailles Treaty and Irish-Americans“, 583.

⁶⁷ William J. Maloney působil ve Velké Británii jako vojenský lékař, ale rozhořčení nad osudy popravených mužů po Velikonočním povstání ho přimělo odstěhovat se do USA, kde se stal horlivým stoupencem Irské republiky. *Ibid.*, 584.

⁶⁸ *Ibid.*, 584.

⁶⁹ *Ibid.*, 583.

války.⁷⁰ Cohalan dokonce naléhal na Irské Američany, aby podpořili Demokratickou stranu v kongresových volbách na podzim roku 1918. Wilson už o přízeň irských voličů nestál. Jediné, na co se soustředil, byla nadcházející Pařížská mírová konference a nehodlal dopustit, aby irská otázka byla důvodem, který by mohl ohrozit prosazení jeho Čtrnácti bodů.⁷¹ Na druhou stranu si uvědomoval, že není rozumné Iry podceňovat, protože byli v americké politice stále silnými hráči.

3.1.2 Americká komise za nezávislost Irska

Na konci února 1919 se konal ve Filadelfii další IRC, jehož výsledky byly důležité pro jednání v Paříži v souvislosti s irskou otázkou. Okolnosti dvoudenního sjezdu přibližují dobové novinové články, ve kterých je uvedeno, že kardinál James Gibbons apeloval na účastníky Pařížské konference, aby zařadili irské záležitosti jako jeden bod programu jednání, jelikož irský národ měl plné právo na sebeurčení. Irsko bylo bezpochyby v konfliktu s Velkou Británií a mírová konference to v rámci svých zásad nemohla ignorovat. Výzva rovněž směřovala k irským Američanům, aby se postavili v boji za rodnou vlast, alespoň ve formě finančního příspěvku ve sbírce v rámci Irish Victory Fund (IVF). Dále se usnesli na tom, že pokud by Liga národů vznikla, neměla by nikterak zasahovat do americké politiky a ohrožovat Monroevu doktrínu, zároveň by neměla přehlížet právo na nezávislost národů. Padlo i rozhodnutí, aby byla přímo do Paříže vyslaná delegace složená ze zástupců irských Američanů.⁷²

Konečnému usnesení však předcházely rozpory nad zněním rezoluce. Opět se proti sobě postavila skupina kolem Devoye a Cohalana, která Wilsonovi vyhrožovala, že nepodpoří Ligu národů, pokud se nezaručí, že irská delegace bude přijata Velkou čtyřkou v Paříži. Naopak lidé kolem Maloneyho a McCarthana nechápali, jak by případný útok na Ligu národů ve věci Irska pomohl, a chtěli vyčkat, jak se Wilson zachová.⁷³ Obě strany musely ustoupit ze svých požadavků. Kongresu se účastnil i senátor Illinois William E. Borah, který kritizoval Společnost národů od samého počátku. S Devoyem a Cohalanem se domluvil, že cílem FOIF bude její

⁷⁰ Timothy J. Meagher, *Columbia Guide to Irish American History*, 209.

⁷¹ John B. Duff, „The Versailles Treaty and Irish-Americans“, 585.

⁷² „Convention asks Peace Conference to Free Ireland“, *New York Times*, 24. únor 1919, <http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F30613F63A5D147A93C6AB1789D85F4D8185F9> (staženo 20. 3. 2013).

⁷³ John B. Duff, „The Versailles Treaty and Irish-Americans“, 588.

zamítnutí v USA.⁷⁴ I přes neshody uvnitř sjezdu, bylo nutné rezoluci z IRC oficiálně předat Wilsonovi, který byl už v té době v Paříži, kde od ledna probíhala mírová jednání.

Prezident se ale na přelomu února a března 1919 narychlo vrátil do Spojených států a toho hodlali zástupci irských Američanů využít a žádali o osobní schůzku. Wilson se setkání zdráhal, ale nakonec na radu osobního tajemníka Josepha P. Tumultyho souhlasil.⁷⁵ Odmítnutí delegace mohlo popudit americkou veřejnost, která byla nakloněna tomu, aby irští zástupci dostali šanci na konferenci v Paříži promluvit, sympatie k Irům potvrdilo i hlasování ve Sněmovně reprezentantů na začátku března.⁷⁶ Další obtíž v jednání zapříčinil Wilson sám, když nehodlal tolerovat přítomnost Cohalana, který byl součástí irsko-americké delegace, což dokládají titulky v novinách.⁷⁷ Detailněji bylo setkání popsáno jako přátelské, kdy Wilson vyslechl představitele irských Američanů reprezentovaných Johnem W. Goffem a Frankem P. Walshem, kteří ho seznámili s výsledky sjezdu a oficiálně ho žádali o podporu přijetí irské delegace v Paříži. Připomněli mu výroky v Kongresu z dubna roku 1917, kde odůvodnil vstup Spojených států do války také jako boj za práva a svobody malých národů. Wilson odmítl cokoliv slíbit, protože podle něj byl irský případ velice komplikovaný a delikátní.⁷⁸ Byl přesvědčen, že případná nezávislost Irské republiky byla výhradně britskou domácí záležitostí a pomoc při řešení by zvážil až během členství USA v Lize národů, kde by byl prostor pro taková jednání.⁷⁹ Ve skutečnosti se zdráhal zasahovat, protože potřeboval od Britů podporu při jednání o Lize národů a nechtěl si britskou stranu popudit. Nepřijetí Cohalana ale vyvolalo mezi irsko-americkou veřejností vlnu nesouhlasu s Wilsonem, navíc je prezident zklamal svými výroky, které se týkaly Irska. Cohalan otevřeně asocioval boj za irskou nezávislost s bojem proti Společnosti národů.⁸⁰ Tento boj byl spojen s kampaní, která měla nadále propagovat nezávislost Irska a jeho uznání.

⁷⁴ Alan J. Ward, „America and the Irish Problem 1899–1921“, *Irish Historical Studies* 16, č. 61 (březen, 1968), 85, <http://www.jstor.org> (staženo 8. 3. 2013).

⁷⁵ „Wilson will hear plea for Ireland“, *New York Times*, 1. března 1919, <http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F20A1EF63A5F1B7A93C0A91788D85F4D8185F9> (staženo 20. 3. 2013).

⁷⁶ Alan J. Ward, „America and the Irish Problem 1899–1921“, 84.

⁷⁷ „Wilson won't meet Cohalan with Irish“, *New York Times*, 5. března 1919, <http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F10F16FE355D147A93C7A91788D85F4D8185F9> (staženo 20. 3. 2013).

⁷⁸ Ibid.

⁷⁹ Michael Hopkinson, „President Woodrow Wilson and the Irish Question“, 96.

⁸⁰ John B. Duff, „The Versailles Treaty and Irish-Americans“, 591.

Nicméně do Paříže nakonec dorazila Americká komise za nezávislost Irska (American Commission for Irish Independence, ACII), která byla vytvořena na IRC ve Filadelfii. Skládala se ze tří uznávaných členů: předsedou byl zvolen právník Frank P. Walsh, který se nijak zvlášť v irské věci neangažoval, dále starosta Chicaga a guvernér Illinois Edward F. Dunne, a posledním členem byl právník a zastupitel z Filadelfie Michael J. Ryan, který byl jako jediný stoupencem soudce Cohalana, ale slíbil, že bude jednat v souladu s Wilsonovým přáním.⁸¹

Ihned po příjezdu se ACII snažila, aby byla zajištěna bezpečnost pro tři představitele Irské republiky, E. de Valeru, A. Griffitha a C. Plunketta, kteří měli dorazit do Paříže a sami prezentovat své zájmy, bohužel se to nepovedlo. Členové komise se nevzdávali a snažili se komunikovat s Wilsonem přes jeho poradce kolonela House, který svými výroky zvyšoval jejich naděje, které nebyly ve skutečnosti příliš velké. Doufali, že se prezident alespoň přimluví u britského premiéra Lloyda George, aby se s nimi setkal.⁸² K dlouho očekávanému setkání premiér svolil na konci dubna 1919,⁸³ ale díky dalšímu průběhu k němu nikdy nedošlo. Zvrat nastal krátce poté, co se americká delegace na počátku května rozhodla pro návštěvu samotného Irska. V novinách se objevily informace o nevhodných výrociích ze strany komise, ve kterých kritizovala britskou vládu za selhání v Irsku, a jejich nepatřičném chování.⁸⁴ Příliš přátelský vztah k nově zvolené vládě a styk s vůdci Sinn Féin přiměl Lloyda George k prohlášení, ve kterém definitivně odmítl irsko-americkou komisi přijmout.⁸⁵ Počinání Američanů v Irsku vedlo nerozhodného britského premiéra k jasnému stanovisku a způsobu, jak se delegace v Paříži nadobro zbavit. Neméně se to hodilo i Wilsonovi, který na ně rovněž svedl veškerou vinu neúspěchu.

Do koloběhu událostí se zapojil americký Senát, který byl pod silným vlivem irských Američanů, kde na návrh republikánského senátora Boraha byla ve spolupráci s Cohalanem přijata 6. června rezoluce, která vyvíjela nátlak na dohlížející Americkou

⁸¹ Francis M. Carroll, „The American Commission on Irish Independence and the Paris Peace Conference of 1919“, *Irish Studies in International Affairs* 2, č. 1 (1985), 106–107, <http://www.jstor.org> (staženo 13. 3. 2013).

⁸² Michael Hopkinson, „President Woodrow Wilson and the Irish Question“, 97.

⁸³ Richard V. Oulahan, „Lloyd George Will Hear Plea for Irish Americans; Col House Arranges for a Meeting Next Week“, *New York Times*, 22. dubna 1919. <http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F00A1EF9395C1B728DDDAB0A94DC405B898DF1D3> (staženo 22. 3. 2013).

⁸⁴ Richard V. Oulahan, „Irish American Delegates Barred for their Conduct“, *New York Times*, 14. květen 1919. <http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F70B1FFD3D5E157A93C6A8178ED85F4D8185F9> (staženo 22. 3. 2013).

mírovou komisi v Paříži, aby taktéž prosadila slyšení irské delegace.⁸⁶ Díky tomu proběhlo 11. června mezi prezidentem, Walshem a Dunnem poslední setkání, které bylo ve znamení vzájemného osočování. Walsh opět útočil výroky o právu malých národů na nezávislost, na které Wilson reagoval vyjádřením, že v době, kdy to prohlásil, neměl povědomí o všech národech světa, kterých by se to mohlo týkat. Netvrdil, že irská nezávislost nebyla závažným problémem, a to jak z pohledu početné irské komunity v USA, tak díky bojům, které Irové za svobodu podstoupili, ale udělal pro ně vše, co mu jeho post dovolil.⁸⁷ Potvrdil tak nepřímou, že právo na sebeurčení bylo nejasně definované a že na Irsko při svém výroku primárně nemyslel.

I přes veškeré snahy členů ACII, Pařížská mírová konference byla bezpochyby promarněnou příležitostí pro jednání mezi irskou a britskou stranou. Další příhodná doba pro vyřešení irské otázky nastala až po více než dvou letech, kdy si irská válka za nezávislost vyžádala tisíce lidských životů. I když byla jejich mise z diplomatického pohledu neúspěšná, irská otázka se stala široce diskutovaným tématem nejen v Paříži, ale i ve Spojených státech amerických, kde se irsko-americká veřejnost sjednotila a společně s Republikánskou stranou se postavila do opozice vůči Wilsonovi a jeho projektu Společnosti národů. Versailleská dohoda byla s konečnou platností zamítnuta v březnu 1920, když neprošla v Kongresu přes požadované dvě třetiny hlasů.⁸⁸

3.2 De Valera v USA

Ani Pařížská mírová jednání nevyřešila problém Irů a jejich požadavek na uznání dále proklamované Irské republiky. Situaci se rozhodl řešit de Valera svou návštěvou ve Spojených státech, která byla pro všechny velkým překvapením. Do USA vstoupil v utajení již na začátku června 1919, ale oficiálně se představil v New Yorku až po dvou týdnech a sám sebe tituloval jako oficiální hlavu státu, prezidenta Irské republiky.⁸⁹ Od první chvíle byl v kontaktu s nejvýznamnějšími osobnostmi irských Američanů. Z plánu jeho cesty vyplývalo, že jednání s Cohalanem a Devoyem pro něj

⁸⁵ „Irish-American Won't Try to See Premier“, *New York Times*, 15. květen 1919, <http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F50617FB3D5E157A93C7A8178ED85F4D8185F9> (staženo 22. 3. 2013).

⁸⁶ Francis M. Carroll, „The American Commission on Irish Independence and the Paris Peace Conference of 1919“, 115.

⁸⁷ Michael Hopkinson, „President Woodrow Wilson and the Irish Question“, 103–104.

⁸⁸ Francis M. Carroll, „America and Irish political independence, 1910–33“, 282–283.

⁸⁹ „De Valera Comes Here to Get Help for Sinn Feiners“, *New York Times*, 24. června 1919, <http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F60D12FE3F5E157A93C6AB178DD85F4D8185F9> (staženo 20. 3. 2013).

nebyla prioritou, ale hlavně díky jejich pomoci a financím z FOIF mohl de Valera turné v USA podniknout a dostat se na klíčová jednání.⁹⁰ Jeho primárním cílem bylo pokračovat v kampani za uznání nezávislosti Irské republiky a taktéž se snažil získat finanční prostředky, které Irsko nutně potřebovalo. Měl v úmyslu prodat dluhopisy Irské republiky, avšak tento pokus byl Cohalanem a dalšími právníky odsouzen, protože by byly porušeny americké zákony vzhledem k tomu, že Irsko nebylo oficiálně uznáno. Naopak podporu našel u McGarrityho, který jako člen *Clan na Gael* a FIOF působil ve Filadelfii jako protiváha newyorské skupině. Už v té době se rozpory mezi irskými Američany začaly prohlubovat, ale de Valera prozatím s otevřenou kritikou šetřil.⁹¹

Mezitím se v Kongresu v prosinci rozhořel boj o uznání Irské republiky. Mělo dojít ke schválení zákona ohledně platů pro ministra a konzuly, kteří měli pobývat v Irsku. Potíž byla v tom, že prezident Wilson doposud neuznal Irskou republiku, ani její vládu. V Kongresu panoval názor, že mají senátoři i reprezentanti právo udělat první krok v uznání nového státu, a proto byly předloženy dvě rezoluce, které měly tento problém řešit. Jedna se týkala faktického potvrzení existence Irské republiky, naopak druhá tlačila na prezidenta, aby alespoň akceptoval nově zvolenou irskou vládu a podpořil její snahu o uznání nezávislosti, ale ani jedna rezoluce nebyla nakonec schválena. Sám de Valera podal Zahraničnímu výboru Sněmovny reprezentantů v květnu 1920 návrh, ve kterém požadoval přinejmenším vyjádření sympatií pro irský národ a jejich právo na volbu vlastní vlády, ale neuspěl.⁹² Pochopil, že na podporu ze strany Kongresu nemohl spoléhat.

3.2.1 Výrok de Valery v tisku

Zamítnutí rezoluce předcházela neuvážený výrok de Valery během rozhovoru pro britské noviny *Westminster Gazette* v únoru 1920, při kterém si znepřátelil a urazil tisíce irských Američanů. V zásadě prohlásil, že byl ochoten jednat s Velkou Británií a ustoupit z některých požadavků za předpokladu, že tím Irská republika získá nezávislost.⁹³ V souvislosti připomenul přijetí Monreovy doktríny a irskou situaci přirovnal k nezávislosti Kuby a souhlasem s Plattovým dodatkem.⁹⁴ Zpráva překvapila

⁹⁰ Charles C. Tansill, *America and the fight for Irish freedom 1866–1922*, 340–343.

⁹¹ *Ibid.*, 348–350.

⁹² *Ibid.*, 354–358.

⁹³ Francis M. Carroll, „De Valera and the Americans: The Early Years, 1916–1923“, *The Canadian Journal of Irish Studies* 8, č. 1 (leden, 1982), 44–45, <http://www.jstor.org> (staženo 28. 3. 2013).

⁹⁴ *Monreova doktrína* byla přijata roku 1823. Skládala se z několika částí, ale v souvislosti s Irskou nezávislostí je důležitá část, která říká, že: „americká pevnina... od té doby nebude předmětem

i samotné předáky v Irsku, protože s nimi de Valera nic nekonzultoval, ale přitom hovořil za celý národ jako jejich představitel a tím dostal Irsko do nepříjemné pozice, protože v podstatě popřel to, k čemu se účastníci Velikonočního povstání před popravou zavázali.⁹⁵ Záhy si uvědomil, že udělal zásadní chybu a kritika ze strany jeho protivníků v USA na sebe nenechala dlouho čekat.

Ihned reagoval Devoy, který prohlásil, že uplatnění Plattova dodatku na Kubě se nedalo použít v případě řešení vztahů mezi Anglií a Irskem. Navíc se ohradil proti obvinění, že zaútočil na de Valeru a zdůraznil, že pouze vyjádřil názor jako kterýkoliv jiný Ir.⁹⁶ De Valera se navíc domníval, že za kritikou ve skutečnosti stál soudce Cohalan, kterého nemohl vystát od první chvíle. Ten to odmítl a navíc zdůraznil, že ve věci irské otázky vždy jednal jako Američan a že prvotně hájil americké zájmy a bezpečnost. Navíc se domníval, že de Valera svým jednáním narušoval americké záležitosti a naznačil mu, že by s tím měl skoncovat.⁹⁷ Výrok Cohalana v podstatě naznačuje jádro jejich sporu. De Valera se považoval za vůdce Irů po celém světě a nechtěl si připustit, že v USA měl někdo větší vliv. Soudce byl velice váženou osobou v irsko-americkém prostředí a útok na něj byl jen dalším de Valerovým přešlapem. Nicméně ani Cohalan, ani Devoy si nepřáli otevřený souboj s irským prezidentem, dále ho podporovali, vycházeli mu vstříc a dělali vše proto, aby byla alespoň navenek zachována jednota irsko-amerického hnutí ve prospěch irské samostatnosti.⁹⁸ Už v březnu se během konference nejvýznamnějších irských Američanů, kterou svolal Cohalan, plně ukázalo napětí, které v organizaci panovalo. Podle shrnutí jednoho z členů FOIF se McGarrityho chování dalo popsat, jako počínání muže, který se považoval za lídra všech Irů v USA, a vystupování de Valery, který neustále útočil na Cohalana, bylo neméně ostudné.⁹⁹ Vypadalo to, že jednota všech irských Američanů byla zlomena.

kolonizace žádné evropské mocnosti.“ George Brown Tindall a David E Shi. *Dějiny Spojených států amerických*, 190.

Plattův dodatek schválil Kongres v roce 1901 a značně tak omezil nezávislost nové kubánské vlády. Kuba neměla ohrozit svou nezávislost smlouvou s třetí silou, kubánské dluhy měla splácet jejich vláda z běžných příjmů a především musela uznat právo Spojených států zasáhnout pro zachování kubánské nezávislosti a udržení vlády přiměřené k ochraně života, majetku a osobní svobody. Podmínkou bylo i vybudování americké námořní základny v zátocě Guantanamo. *Ibid.*, 466.

⁹⁵ Charles C. Tansill, *America and the fight for Irish freedom 1866–1922*, 361.

⁹⁶ *Ibid.*, 362.

⁹⁷ Seán Cronin, *Washington's Irish policy 1916-1986 : independence, partition, neutrality* (Dublin: Anvil Books, 1987), 25.

⁹⁸ Charles C. Tansill, *America and the fight for Irish freedom 1866–1922*, 365.

⁹⁹ *Ibid.*, 366.

3.2.2 Stranické sjezdy demokratů a republikánů

Další šance, jak prosadit nezávislé Irsko, nastala v rámci probíhající prezidentské kampaně v roce 1920. Na začátku června irský prezident oznámil, že se hodlal zúčastnit jak sjezdu republikánů v Chicagu, tak demokratů v San Franciscu.¹⁰⁰ Nejdříve se v červnu vydal de Valera do Chicaga, kde se snažil o prosazení irského případu jako jednoho z hlavních bodů sjezdu. Ani Cohalan a Devoy si nenechali zasedání ujít, soudce vybrali jako mluvčího ve věci irských záležitostí. De Valera se domníval, že měl v americké politice neochvějný vliv v souvislosti s proklamací irské nezávislosti a předkládal republikánům své návrhy, které byly nereálné a ze kterých nehodlal ustoupit. Problematickou skutečností zůstávalo, že vystupoval tvrdohlavě sám za sebe, což budilo dojem, že ani irští Američané nevěděli, čeho chtěli dosáhnout.¹⁰¹ Cohalan tušil, že de Valerovy snahy byly odsouzeny k nezdaru, k čemuž následně došlo. Smutným faktem zůstalo, že ani program v řešení irského problému, odsouhlasený výborem FOIF, se soudci nepodařilo prosadit.¹⁰² Vliv na to mělo právě vystupování irského politika. Znamenalo to, že irská otázka, nebyla zahrnuta v rámci republikánské prezidentské kampaně. Úsilí de Valery pokračovalo na sjezdu demokratů v San Franciscu, který se konal jen pár dní po tom republikánském. Z komentářů v novinách vyplývalo, že šance na úspěch byly mizivé, a dala se očekávat pouze zmínka o podpoře národů, které bojovaly za samostatnost,¹⁰³ ale to se netýkalo pouze Irska. Tomuto předpokladu nahrávala osobnost prezidenta Wilsona, který si nepřál, aby se v programu strany zmiňoval jakýkoli požadavek ohledně Irska. De Valeru postoj demokratů zklamal, ale společně s prezidentem ACII Walshem svůj boj nevzdávali a svými výroky neustále vyzdvihovali důležitost samostatné Irské republiky a tlačili na americkou veřejnost, že pro uznání nastala ta nejvhodnější doba.¹⁰⁴

¹⁰⁰ „De Valera’s Irish Plank“, *New York Times*, 5. červen 1920, <http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=FB0A1EF7395E157A93C7A9178DD85F448285F9> (staženo 2. 3. 2013).

¹⁰¹ Charles C. Tansill, *America and the fight for Irish freedom 1866–1922*, 377–379.

¹⁰² „Takes Issue With Cohalan“, *New York Times*, 21. červen 1920, <http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F50E11F9385E157A93C3AB178DD85F448285F9> (staženo 2. 3. 2013).

¹⁰³ „De Valera Arrives to Seek Irish Plank“, *New York Times*, 28. červen 1920, <http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F60A14FC3E5E1B728DDDA10A94DE405B808EF1D3> (staženo 2. 3. 2013).

¹⁰⁴ „Threaten Irish War Upon Democrats“, *New York Times*, 5. červenec 1920, <http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=FB0815F83B5511738DDDAC0894DF405B808EF1D3> (staženo 23. 3. 2013).

3.2.3 Rozkol irsko-amerických organizací

Irský prezident strávil v USA už téměř celý rok a do té doby stihl mnohé zavinit. Jeho osoba byla do značné míry zdiskreditována v očích mnoha lidí kvůli jeho vystupování, projevům a chování na veřejnosti. Svůj neúspěch spojoval se svým největším protivníkem soudcem Cohalanem a rozhodl se, že kromě slovních útoků, by nejlepší odplatou bylo znatelné oslabení FOIF.¹⁰⁵ De Valera byl trvale nespokojen s množstvím peněz, které Irsko získalo díky IVF. Velká část z těchto peněz padla na boj proti Lize národů, proti které neměl takové výhrady, na rozdíl od Cohalana, který v ní viděl způsob, jakým budou Spojené státy americké zapleteny do záležitostí britského impéria.¹⁰⁶ Provokací bylo v období od dubna 1920 několik. Jednou z nejvýznamnějších bylo vyslání spolupracovníka de Valery, irského republikána Harryho Bolanda zpátky do Irska, kde měl poštvat IRB, v té době v čele s Michaellem Collinsem, proti vedení FOIF ve Spojených státech a zeslabit jejich vliv na irskou republikánskou organizaci *Clan na Gael*. Tento akt na irské lidry zapůsobil jako rozkaz ze strany jejich prezidenta, protože v Irsku měl málokdo představu o tom, jak skupiny irských Američanů v zámoří pracovaly a jaké měly mezi sebou vztahy. Boland nadto v závěrečné zprávě oznámil, že spolupráce IRB a *Clan na Gael* byla ukončena.¹⁰⁷ To naznačovalo, že de Valera a jeho kolegové měli v úmyslu založit novou organizaci, která by byla v kontaktu s IRB a soupeřila by v USA s vlivnou FIOF i *Clan na Gael*. Dalším aktem přívrženců irského prezidenta byla jejich snaha převzít v srpnu vedení ve FOIF. Nově zvolený prezident biskup Gallagher se měl stát loutkou, která by prosazovala jejich záměry dle instrukcí de Valery; tuto úlohu biskup odmítnul.¹⁰⁸ To znamenalo, že přistoupili k dalšímu kroku, který navždy rozdělil irské Američany.

Během konference ve Washingtonu na konci října 1920 byl de Valerou a jeho stoupenci založen Americký spolek pro uznání Irské republiky (The American Association for the Recognition of the Irish Republic, AARIR). Neměla to být organizace, která by pomáhala Irsku, ať už finančně nebo díky zprostředkovaným jednáním v USA a Velké Británii. Cílem bylo převzít vůdčí postavení FOIF, konkrétně konat a dosáhnout vytouženého cíle, definitivního uznání Irské republiky.¹⁰⁹ Zájem

¹⁰⁵ Charles C. Tansill, *America and the fight for Irish freedom 1866–1922*, 383.

¹⁰⁶ Alan J. Ward, „America and the Irish Problem 1899–1921“, 86–87.

¹⁰⁷ Charles C. Tansill, *America and the fight for Irish freedom 1866–1922*, 384–385.

¹⁰⁸ *Ibid.*, 387–388.

¹⁰⁹ David T. Dwane, *Early Life of Eamonn de Valera* (Dublin: The Talbot press limited);

o členství byl ihned po založení rapidní, ale brzy se ukázalo, že AARIR nenabízel o nic větší šanci na úspěch, než FOIF, proti které byl primárně založen. Spolek mohl uspět, ale musel by být založen před únorovými výroky de Valery v tisku. Objevil se názor, že byl AARIR vytvořen především proto, aby zkomplikoval situaci pro Cohanana a Devoye. Odliv členů FOIF silně zasáhl a organizace se z toho již nikdy nevzpamatovala.¹¹⁰ Irsko-americké hnutí v USA bylo nadobro rozděleno, což komunitě znemožnilo zaujímat jednotné stanovisko.

AARIR byl zároveň posledním počinem de Valery ve Spojených státech, kdy v prosinci 1920 odjel po více než roce a půl zpět do Irska. Krátce před svým odjezdem zaslal poprvé oficiální žádost prezidentu Wilsonovi, aby uznal Irskou nezávislost,¹¹¹ odpovědi se však nikdy nedočkal. Cíle mise, které si při příjezdu v červnu 1919 stanovil, nesplnil. I přes počáteční problémy ohledně prodeje irských dluhopisů, se mu nakonec podařilo prostřednictvím sbírek FOIF a peněz z IVF získat pro Irsko přes 5 milionů dolarů, ale pouze polovina těchto peněz v Irsku skutečně pomohla.¹¹² Celkový vliv jeho působení v USA na irsko-americkou komunitu můžeme chápat jako úspěšný a to z toho důvodu, že v americké společnosti opět probudil zájem o irskou otázku, který převážil boj, který organizace *Clan na Gael* a FOIF primárně vedly proti Velké Británii, což dokazovalo rozdělování peněz z IVF.¹¹³

4 Vznik Irského svobodného státu

Zatímco působil de Valera v USA, situace v Irsku se stala kritickou. Irská válka za nezávislost, která propukla již na konci ledna 1919, byla stále se prohlubujícím konfliktem. Partyzánský boj IRA proti britským jednotkám si vyžádal desetitisíce mrtvých. Mírová jednání začala až v červenci 1921, ale již do konce roku se Irsku podařilo získat vytouženou svobodu a roku 1922 byl oficiálně vyhlášen Irský svobodný stát. Irsko-americká veřejnost byla válkou v Irsku zděšena. Opět se ukázalo, že dobročinnost Američanů a jejich finance ze Spojených států Irům pomohly. Příměří a následné vytvoření irského státu vzbudilo po celém světě vlnu nadšení, ale i zklamání.

London, T. F. Unwin, limited, 1922), 134–135, <http://archive.org/details/earlylifeofeamon00dwan> (staženo 11. 3. 2013).

¹¹⁰ Charles C. Tansill, *America and the fight for Irish freedom 1866–1922*, 394.

¹¹¹ „De Valera Requests Formal Recognition“ *New York Times*, 26. listopad 1920, <http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F30810FF3D551A738DDDAF0A94D9415B808EF1D3> (staženo 18.3. 2013).

¹¹² Charles C. Tansill, *America and the fight for Irish freedom 1866–1922*, 395.

¹¹³ Alan J. Ward, „America and the Irish Problem 1899–1921“, 88.

V této části bude zmíněn nejen postoj nejvýznamnějších osob irsko-americké scény, ale i názor nového republikánského prezidenta Warrena G. Hardinga, který byl ve funkci od března 1921.

4.1 Irsko-americká pomoc

Británie měla s USA velice dobré vztahy, které nehodlala ohrozit, proto se zájmem sledovala průběh a výsledky republikánských a demokratických kongresů v červnu 1920 a na čas rovněž zmírnila své útoky v Irsku. Klíčové pro ně bylo jednání ohledně bodů týkajících se vyslovení podpory v cestě Irska k nezávislosti. Pokud by došlo k přijetí konvence o irské otázce, bylo by od Británie krajně nerozumné pokračovat v teroru vůči Irsku.¹¹⁴ Jak už bylo zmíněno, ani na jednom ze sjezdů nebyla konvence ohledně Irska odsouhlasena. Britové si to vyložili tak, že v americké politice nebyla vůle zabývat se tímto problémem a pokračovali v dalších vraždách a útocích, které se dotýkaly zejména civilního obyvatelstva. Neúspěch vyvolal i rozhořčení mezi členy Sinn Féin, kteří si nedovedli vysvětlit de Valerův neúspěch. Neustále se zhoršující situace v Irsku vedla zastupujícího prezidenta Griffitha k tomu, že odeslal americkému prezidentovi telegram, ve kterém žádal o americkou intervenci. Postoj probritské Wilsonovy administrativy byl neústupný a nikdo se k tomu oficiálně nevyjádřil.¹¹⁵

Opačně se k informacím o dění v Irsku stavěla americká veřejnost, která se denně detailně dozvíдалa o střetech prostřednictvím tisku a byla otřesena britskými zásahy. Za těchto okolností se opět angažoval Maloney, který prostřednictvím newyorských novin Nation vedl tažení proti britské politice a v reakci na jeho činnost došlo v září ke zřízení Americké komise zabývající se stavem v Irsku (American Commission on Conditions in Ireland).¹¹⁶ Členy se stali muži všech profesí a náboženství, kteří pocházeli z celých Spojených států, aniž by byli významnými členy FOIF, což mělo garantovat nestrannost komise. Jejich úkolem bylo zjistit reálné poměry, které na Britských ostrovech panovaly.¹¹⁷ Toho dosáhli díky svědectví irských obyvatel, které proběhly ve Washingtonu mezi 18. listopadem 1920 a 21. lednem 1921. Závěry byly představeny veřejnosti ve zprávě, ve které členové komise uvedli, že anglo-

¹¹⁴ Charles C. Tansill, *America and the fight for Irish freedom 1866–1922*, 403–404.

¹¹⁵ *Ibid.*, 406.

¹¹⁶ Francis M. Carroll, „America and Irish political independence, 1910–33,“ 285.

¹¹⁷ Albert Coyle (reporter), *American Commission on Conditions in Ireland. Evidence on conditions in Ireland, comprising the complete testimony, affidavits and exhibits presented before the American commission on conditions in Ireland* (Washington: Washington, D. C Bliss building, 1921), 3, <http://archive.org/details/cu31924028169740> (staženo 14. 4. 2013).

irskou válku nebylo možné považovat za konflikt domácích rozměrů, ale za konflikt týkajícího se celého světa. Dále zdůraznili, že výpověď svědků nebyla propagandou, ale zakládala se na pravdivých skutečnostech. Věřili, že vydání zprávy urychlí prosazení míru mezi oběma stranami a ukončí tak zbytečný boj, který měl umlčet národ volající po nezávislosti.¹¹⁸

Vznik a fungování této komise nebyl jediným činem irských Američanů v průběhu války za nezávislost. Jak už bylo u irských Američanů zvykem, nenechali strádající Iry bez pomoci. Tisíce irských obyvatel přišly o střechu nad hlavou během vypalování měst a vesnic, které byly na denním pořádku, o práci, ale především je trápil nedostatečný přísun potravin. Za účelem zmírnit jejich utrpení, vznikl na konci prosince 1920 Americký výbor pro pomoc v Irsku (American Committee for Relief in Ireland), který apeloval na americké občany, aby finančně přispěli a pomohli Irům v nouzi. Ihned se angažovala organizace FOIF, která nabídla 25 000 dolarů.¹¹⁹ Zájem Američanů byl nebývalý a během jednoho roku, do ledna 1922, bylo vybráno přes 5 milionů dolarů, ale pouze 3 miliony byly skutečně využity na nákup potravin a další materiální pomoc.¹²⁰ Výbor podpořil i nový americký prezident Harding, který zdůraznil, že Američané nebyli nikdy národem, který by nezasáhl a nechal by utlačované lidi v těžkostech. Přinejmenším Británie nemohla tyto výroky ignorovat.¹²¹

4.2 Anglo-irská dohoda

Finanční podpora ze Spojených států, ale rozhodně nestačila na to, aby utrpení obyvatel skončilo. Stále více hlasů, a to i ze zahraničí, volalo po co nejrychlejším jednání a ukončení konfliktu. První náznaky smíru přišly už ke konci roku 1920, ale jednalo se pouze o akt několika jednotlivců, který premiér George považoval jako známku rozkolu uvnitř irské opozice a její brzký rozpad, proto se vyjednávání odložilo až na červenec 1921, kdy de Valeru oficiálně pozval do Londýna a po jeho přijetí bylo 11. července 1921 vyhlášeno dlouho očekávané příměří.¹²²

Mezitím se udála důležitá změna v Bílém domě, kdy se novým prezidentem od března 1921 stal republikán Warren G. Harding. Irští Američané s napětím

¹¹⁸ Albert Coyle (reporter), *American Commission on Conditions in Ireland*, 9–10.

¹¹⁹ „Business Man Act to Save the Irish“, *New York Times*, 30. prosinec 1920, <http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F50814FB3F5810738DDDA90B94DA415B808EF1D3> (staženo 8. 4. 2013).

¹²⁰ Charles C. Tansill, *America and the fight for Irish freedom 1866–1922*, 415–416.

¹²¹ Francis M. Carroll, „America and Irish political independence, 1910–33,“ 285–286.

¹²² Charles C. Tansill, *America and the fight for Irish freedom 1866–1922*, 419.

očekávali, jak se k irské otázce postaví, protože během kampaně se vyjadřoval podobně jako Wilson, že to byla domácí britská záležitost.¹²³ Zároveň to souviselo s tím, jaké vztahy plánoval mít Washington s Brity. Harding na dotazy ohledně Irsku odpovídal neutrálně. Sice irský boj za nezávislost chápal, podpořil pomoc Irsku, ale na druhou stranu se nehodlal nijak výrazně angažovat.¹²⁴

Setkání mezi irskými a britskými státníky probíhala během července a srpna, ale kontroverzním tématem nadále zůstával statut, který měl být Irsku udělen. Irská strana požadovala plně nezávislý stát, ale britská strana zmiňovala pouze statut dominia. Mírové podmínky, které v této fázi Britové nabízeli, odmítal de Valera, později i dál přijmout, protože by Irská republika zůstala nadále podřízena Velké Británii. Lloyd George irskému prezidentovi odpověděl, že více mu nabídnout nemohl.¹²⁵ Obě strany byly odhodlané nadále pokračovat v dialogu, který by vedl ke shodě, ale Irům bylo naznačeno, že tato diskuze by neměla trvat příliš dlouho.¹²⁶ Reakce na zamítnutí byly v USA vesměs stejné. Prezident FOIF Gallagher rozhodnutí odsouhlasil a podpořil, ke gratulacím se připojil rovněž Devoy i Cohalan. I když jejich vztahy s de Valerou nebyly bezchybné, pořád se snažili udržet přátelské poměry s irskou vládou. Na znamení vyslali do Irsku člena *Clan na Gael* Jamese McHugha, který jednal s Michaelem Collinsem, ve kterém viděli vhodného prostředníka pro budoucí spolupráci. Collins McHugha ujistil, že de Valera nemohl jednat svévolně, ale v konsensu s ostatními členy irské vlády.¹²⁷

Komunikace mezi Lloydem Georgem a de Valerou nadále úspěšně probíhala a předpokládalo se, že plánovaná jednání na říjen budou ta poslední. Britský premiér měl v úmyslu nalézt nejlepší možný kompromis tak, aby co nejvíce uspokojil irské národní aspirace.¹²⁸ Irská strana pozvání přijala, ale de Valera odmítl irskou delegaci

¹²³ „Irish Demands on Harding“, *New York Times*, 7. březen 1921, <http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=FB0C1FFA385810738DDDAE0894DB405B818EF1D3> (staženo 10. 4. 2013).

¹²⁴ „Harding Rejects Boston Irish Plea“, *New York Times*, 18. březen 1921, <http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F4071FFF3B5810738DDDA10994DB405B818EF1D3> (staženo 10. 4. 2013).

¹²⁵ „Text of the Irish Correspondence“, *New York Times*, 27. srpen 1921, <http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F40D17FC3F5A1B7A93C5AB1783D85F458285F9> (staženo 10. 4. 2013).

¹²⁶ „Irish Rejects British Peace Offer; Lloyd George Replies, Defending it; Keep Door Open, Warns Against Delay“, *New York Times*, 27. srpen, 1921, <http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=FB0D17FC3F5A1B7A93C5AB1783D85F458285F9> (staženo 15. 4. 2013).

¹²⁷ Charles C. Tansill, *America and the fight for Irish freedom 1866–1922*, 420–422.

¹²⁸ „Premier Invites Irish to Parey in London Oct. 11“, *New York Times*, 30. září 1921, <http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=FA081EF9395A1B7A93C2AA1782D85F458285F9> (staženo 1.4. 2013).

na konferenci v Londýně doprovodit, jako odůvodnění uvedl, že v zájmu zachování symbolu Irské republiky musel zůstat v Dublinu, tím pádem se hlavními vyjednávači Irů stali Griffith s Collinsem.¹²⁹

Vyjednávání bylo zdlouhavé a náročné. Už na začátku bylo jasné, že pokud Irsko získá nezávislost, nebude zcela jednotné. Museli počítat s tím, že šest severoirských protestantských provincií jeho součástí nebude a setrvají pod britskou nadvládou, což se nelíbilo katolické části obyvatelstva, která tam žila. Co se týče statutu Irska, v tomto ohledu byla britská delegace zcela neústupná. Nabízela jim statut dominia a možnost být přidruženým státem Commonwealthu, který ale negarantoval plnou nezávislost Irska a sporným bodem byla navíc přísaha věrnosti britskému panovníkovi.¹³⁰ Ani Collins, ani Griffith nebyli s konečnou verzí smlouvy spokojeni, ale brali to jako počátek dlouhé cesty k faktickému uznání nezávislé Irské republiky. Anglo-irská dohoda byla nakonec podepsána 5. prosince 1921.¹³¹ De Valery se hluboce dotklo, že s ním finální dokument nikdo nekonzultoval. 7. ledna 1922 proběhlo zasedání dáilu, při kterém mělo dojít k odsouhlasení anglo-irské dohody, ale prezident se již předem vyjádřil, že je zásadně proti celému znění dohody, protože nebylo dosaženo suverénního státu. Dáil dohodu schválil, i přes jeho námitky, což bylo jedním z důvodů jeho rezignace.¹³²

Na rozdíl od prvního de Valerova zamítnutí, ohlasy ve Spojených státech byly tentokrát rozporuplné. Dalo se očekávat, že příznivci irského prezidenta budou proti dohodě s Brity. V tomto případě to ale neplatilo. Pomocník de Valery, Boland odjel ještě před podepsáním smlouvy do USA, kde měl seznámit irsko-americkou veřejnost s detaily jednání a zároveň se sám vyjádřil, že by návrh britské strany podporoval, stejného názoru byl i hlavní de Valerův stoupenec v USA McGarrity, ale i představitelé AARIR, kteří výsledek mírové dohody označili za úspěch.¹³³ Naopak členové FOIF byli k závěru britsko-irského jednání skeptičtí. Byl sice přijat určitý kompromis, ale už jen název Irský svobodný stát, který ale díky britským podmínkám nebyl svobodný,

¹²⁹ Charles C. Tansill, *America and the fight for Irish freedom 1866–1922*, 426–427.

¹³⁰ „Anglo-Irish Treaty.“ The National Archives of Ireland, http://www.nationalarchives.ie/topics/anglo_irish/dfaexhib2.html#nav2 (staženo 16. 4. 2013).

¹³¹ Charles C. Tansill, *America and the fight for Irish freedom 1866–1922*, 430.

¹³² „Dramatic Scene in Dail“, *New York Times*, 7. leden 1922, <http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F60B12FC395D14738DDDA10894D9405B828EF1D3> (staženo 9. 4. 2013).

¹³³ Charles C. Tansill, *America and the fight for Irish freedom 1866–1922*, 436.

byl výsměchem těch, kteří padli v bojích za nezávislost.¹³⁴ Také soudce Cohalan a Devoy byli zklamaní, ale neznamenal to, že by najednou stáli za de Valerou, k němuž stále chovali nedůvěru a nemohli mu odpustit vystupování během jeho cesty po USA. Nedalo se ani říci, že by plně souhlasili s Collinsem, ale přikláněli se k tomu, že podepsání smlouvy bylo pro Irsko tím správným krokem a směrem k budoucí plné nezávislosti, tedy k vyhlášení samostatné Irské republiky.¹³⁵

Vyhlášení Irského svobodného státu bylo v USA z velké části vnímáno jako úspěch, z toho vyplývalo, že irskou otázku považovali za ukončenou kapitolu.¹³⁶ Počet členů v organizacích *Clan na Gael* i FOIF nadále klesal, za což mohl i de Valera a vytvoření AARIR. I když byla podpora ze strany irských Američanů v boji za nezávislost významná, ztratila generace Irů narozená ve Spojených státech amerických po roce 1922 o dění v Evropě zájem.

¹³⁴ „Treaty an Insult, Says Sinn Feinner“, *New York Times*, 8. prosinec 1921, <http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F70A16FE3A5A1B7A93CAA91789D95F458285F9> (staženo 8. 4. 2013).

¹³⁵ Charles C. Tansill, *America and the fight for Irish freedom 1866–1922*, 437–439.

¹³⁶ Nicméně mír v Irsku netrval dlouhou dobu. De Valera opět svými názory a činy rozdělil společnost, tentokrát tu irskou. Stály proti sobě dvě skupiny, ti, kteří byli s de Valerou pro plnou nezávislost (vytvoření Irské republiky) a chtěli bojovat za její dosažení, na druhé straně ti, kteří byli s Collinsem a Griffithem a souhlasili s vytvořením nové vlády a Irským svobodným státem. V Irsku propukla občanská válka mezi jednotkami IRA a armádou Irského svobodného státu, která trvala až do roku 1923. Theodore W. Moody a Francis X. Martin, *Dějiny Irska*, 236.

Závěr

Od roku 1916 došlo v Irsku k boji za nezávislost, který vyvrcholil v roce 1922, kdy oficiálně vznikl Irský svobodný stát. Situaci v Irsku se zájmem sledovali ve Spojených státech amerických potomci katolických Irů, kteří v zámoří tvořili početnou skupinu přistěhovalců, která tam přišla v největších vlnách v polovině 19. století. Cílem práce bylo popsat vliv irských katolíků, označovaných jako irští Američané, na události v Irsku v letech 1916–1922. Současně bylo za úkol sledovat míru jejich zapojení v boji za nezávislost a zhodnotit, zda-li jejich účast přispěla k vyhlášení Irského svobodného státu.

Irští Američané byli o dění v jejich rodné vlasti, popř. vlasti jejich předků, pravidelně informováni. Důležitou charakteristikou této komunity bylo, že kdykoli byli Irové v nesnázích, snažili se jim Irové v USA pomoci alespoň prostřednictvím finančních sbírek, což jim dovolilo jejich stále se zlepšující postavení ve společnosti. Tento fakt připisují i vzhledem k jejich silné katolické víře a trvalým vazbám k Irsku. Zároveň byly Spojené státy místem, kde irští vůdci hledali oporu a politický azyl, který nacházeli v desítkách hnutí, organizací a spolků, které tam místní Irové zakládali, nejen na podporu řešení irské otázky. Nelze opomenout, že v době, která nás v rozsahu této práce zajímala, byl počet migrantů žijících v USA, kteří zažili hladomor a strádání, velice nízký a počet nově příchozích také. Většina irských Američanů se narodila v USA, byli úspěšní a spokojeni se svým životem, a měli tak menší sklon k tomu, aby se Velké Británii mstili za staré křivdy. Přesto stále věřili, že se jim podaří nezávislý irský stát prosadit.¹³⁷

První příležitost nastala v roce 1916, kdy došlo k Velikonočnímu povstání, do kterého se irští Američané naplno zapojili jak finančně, tak především z diplomatického hlediska. Většina vůdců této rebelie strávila nějakou dobu v USA, kde se zástupci irských Američanů řešili detaily povstání a navíc v USA zprostředkovali jednání s německou stranou, která měla dodat zbraně a vojáky složené z irských vězňů. Rebelie skončila neúspěchem a popravou jak rebelů, tak britského diplomata Casementa, za kterého se nepostavil ani americký prezident Wilson, což vyvolalo v irsko-americké společnosti vlnu pobouření a vedlo to v USA k nárůstu členů v organizacích *Clan na Gael* a *Friends of Irish Freedom*, které byly pro radikální řešení

irské otázky a v jejichž čele stáli Devoy a soudce Cohalan. Zároveň se v USA řešil vstup do 1. světové války, ke kterému došlo v roce 1917. Znamenalo to, že Spojené státy se staly spojencem Velké Británie, proti které irští Američané bojovali v souvislosti se samostatností Irska. V tomto období byly organizace *Clan na Gael* i FOIF na vrcholu své moci a úspěchu v rámci irsko-americké komunity.

Druhá fáze bojů nastala během roku 1919 až 1921, kdy vypukla válka za nezávislost v reakci na proklamaci Irské republiky nově zvolenou vládou s de Valerou v čele. V této době probíhala Pařížská mírová jednání, která byla příležitostí, kde pro novou republiku získat mezinárodní uznání. V této chvíli se opět zapojili irští Američané, kteří během irského kongresu ve Filadelfii vytvořili Americkou komisi za nezávislost Irska, která měla v Paříži prezentovat zájmy Irské republiky a zařídit slyšení pro irské představitele, zároveň komise vyvíjela tlak na prezidenta Wilsona, aby jim ve věci irské otázky pomohl, ale ten to odmítl. Požadavek na vyslyšení Irů podpořil i americký Senát, ve kterém se projevil lobování irských Američanů, ale ani tentokrát nebyli Irové úspěšní. Wilsonův plán na sebeurčení národů, který na konferenci prosazoval, pro irskou otázku neplatil. Nadále nevyřešená irská otázka donutila de Valeru k návštěvě USA, kde za pomoci irsko-amerických organizací podnikl turné, v rámci kterého prezentoval irské záležitosti a loboval přímo u amerických politiků. Zároveň žádal irské Američany o finanční podporu, v tomto bodě byl úspěšný a peníze získal. Jeho neuvážené výroky a chování ale znamenalo konec nadějí, že by americká vláda uznala Irskou republiku. Zároveň zapříčinil definitivní rozkol irsko-americké komunity, když vytvořil Americký spolek pro uznání Irské republiky, který měl být protiváhou FOIF a *Clan na Gael*, které tím oslabil. Tomuto faktu nahrával nepřátelský vztah, který měl de Valera s Devoyem, ale hlavně s Cohalanem. Zájmy obou skupin, jak dosáhnout uznání Irské republiky byly nejednotné a natrvalo rozdělené.

Válka za nezávislost skončila díky příměří, které nabídl v červenci 1921 britský premiér Lloyd George, učinil tak i vzhledem k nátlaku veřejnosti. Irští Američané byli zděšení tvrdými britskými zásahy proti převážně civilnímu obyvatelstvu a prostřednictvím sbírky opět Irům pomohli. Konečná anglo-irská smlouva byla podepsána v prosinci 1921, v Irsku ji dále přijal v lednu 1922. Tím vznikl Irský svobodný stát, který nebyl zcela samostatný, protože byl jedním z britských dominií.

¹³⁷ Kerby A. Miller, *Out of Ireland : the story of Irish emigration to America* (London: Aurum Press, 1994), 113.

Do jednání se v této fázi irští Američané přímo nezapojili, ale později vyjádřili svůj názor ohledně vyřešení irského problému. Velká část irsko-americké populace byla s výsledkem spokojená a považovala irskou otázku za ukončenou, lidé kolem Cohalana a Devoye nakonec smlouvu také schválili, ale viděli to jen jako předstupeň plné nezávislosti na Velké Británii. Jen velice malá část obyvatel stála nadále za de Valerou, který byl proti.

Z výše uvedených poznatků je patrné, že irští Američané hráli důležitou roli v cestě Irů za nezávislým irským státem a plně se zapojili do událostí. V první řadě se jednalo o pomoc finanční, která byla charakteristická pro celé období boje za nezávislost. Zároveň se jednalo o podporu politickou, která sice nebyla vždy úspěšná, jako v případě jednání v Paříži, ale celkově ovlivnila nadcházející vývoj; v Paříži tím, že se o irské otázce začalo více hovořit a politiky toto téma zajímalo. Činnost irsko-amerických organizací *Clan na Gael* i FOIF přispívala k propagaci irské otázky mezi celou americkou veřejností, ale po rozkolu jejich vliv upadal. Jedinou oblastí, kde se irští Američané nezapojili, byla vojenská účast v konfliktech.¹³⁸ Z nastíněných událostí vyplývá, že vliv irských Američanů byl evidentní.

¹³⁸ Francis M. Carroll, „America and Irish political independence, 1910–33,“ 289.

Summary

The aim of this thesis was to present Irish American community in the United States of America and their influence and involvement in the events that happened in Ireland during the years 1916-1922 with regard to the fight for Irish freedom. In 2010 the American Community Survey reported that Irish descendants make up the second largest group in the United States. Firstly, it is crucial to distinguish two groups of Irish immigrants in the USA. The first group was comprised of the Irish Protestants, so called Scotch-Irish or Ulster Scots and the second group, which is of our interest, came to be known in America as the Irish Americans, which referred to the Irish Catholic community.

The Irish began immigration to the United States en masse in the 1840s and 1850s due to the potato famine. Their social status was very low at the time with Catholic immigrants being considered to be unskilled workers with a variety of social problems including violence, alcoholism and crime. However, their status has changed in the late 19th century. The characteristic features of the Catholics were the devotion to the Church (which caused them a lot of troubles and hatred due to the protestant majority in the American society), the participation in the US politics (Irish Americans has always had significant impact in politics, they mostly controlled municipal political machines in the cities), and finally the involvement in the Irish American nationalist movements (the most important organizations for this research were Friends of Irish Freedom (FOIF) and Clan na Gael which had close ties with the Irish nationalist groups, especially with Irish Republican Brotherhood). Irish Americans kept a close eye on the issues that happened in Ireland and they thought that the Irish independence could solve the problems of people in Ireland under the British rule; moreover, they thought that the independence would help them to have better relations with the Americans and the other ethnic groups. From the beginning they at least provided financial assistance for the Irish people in need.

Between the years 1916 and 1922, several important events took place in Ireland and the Irish American community became involved. The Easter Rising of 1916 was planned in the USA and Irish Americans provided diplomatic and financial support. Furthermore, much more people joined the FOIF and Clan na Gael. The second phase of the Irish American participation began during the Irish War of Independence (1919-1921) when they tried to present the Irish case during the Paris Peace Conference after

the Dáil and de Valera had proclaimed the Irish Republic. This attempt failed and it led de Valera to visit the USA to officially get the support for the recognition of the republic. His visit was controversial due to the rift in the Irish American organizations. Finally, the Irish Free State was established in 1922, which was considered a success just for the part of the Irish American community. Ireland was damaged by the war and once more the Irish in America provided money to help their homeland.

In conclusion, the Irish Americans contributed in the fight for the Irish freedom and helped to establish the Irish Free State; their influence and involvement was significant.

Použité zkratky

AARIR-American Association for Recognition of the Irish Republic

ACII- American Commission for Irish Independence

FOIF-Friends of Irish Freedom

IPP-Irská parlamentní strana

IRA-Irská republikánská armáda

IRB-Irské republikánské bratrstvo

IRC-Celosvětové irské kongresy (Irish Race Convention)

IVF-Irish Victory Fund

UILA-United Irish League of America

USA-Spojené státy americké

Použitá literatura

Primární zdroje:

„Anglo-Irish Treaty.“ The National Archives of Ireland, http://www.nationalarchives.ie/topics/anglo_irish/dfaexhib2.html#nav2 (staženo 16. 4. 2013).

Coyle, Albert (reporter). *American Commission on Conditions in Ireland. Evidence on conditions in Ireland, comprising the complete testimony, affidavits and exhibits presented before the American commission on conditions in Ireland.* Washington: Washington, D. C Bliss building, 1921, <http://archive.org/details/cu31924028169740> (staženo 14. 4. 2013).

U. S. Census Bureau. „People Reporting Ancestry“. American Community Survey, 2010, http://factfinder2.census.gov/faces/tableservices/jsf/pages/productview.xhtml?pid=ACS_10_1YR_B04006&prodType=table (staženo 5. 4. 2013).

Sekundární zdroje:

Blessing, Patrick J. „Irish emigration to the United States, 1800–1920: an overview.“ In *The Irish in America : emigration, assimilation and impact*, ed. Patrick J Drudy. Cambridge: Cambridge University Press, 1985, 11–38.

Campbell, Malcolm. *Ireland's New Worlds : Immigrants, Politics, and Society in the United States and Australia, 1815–1922.* Madison: University of Wisconsin Press, 2007, <http://www.ebrary.com/corp/index.jsp> (staženo 13. 4. 2013).

Carroll, Francis M. „America and Irish political independence, 1910–33.“ In *The Irish in America : emigration, assimilation and impact*, ed. Patrick J Drudy. Cambridge: Cambridge University Press, 1985, 271–294.

Cronin, Seán. *Washington's Irish policy 1916–1986: independence, partition, neutrality.* Dublin: Anvil Books, 1987.

Doerries, Reinhard R. *Prelude to Easter Rising: Sir Roger Casement in Imperial Germany.* London: Frank Cass, 2000, <http://books.google.com/ebooks> (staženo 7. 3. 2013).

Drudy, Patrick J. *The Irish in America : emigration, assimilation and impact.* Cambridge: Cambridge University Press, 1985.

Dwane, David T. *Early Life of Eamonn de Valera.* Dublin: The Talbot press limited;

London, T. F. Unwin, limited, 1922, <http://archive.org/details/earlylifeofeamon00dwan> (staženo 11. 3. 2013).

Frank, Jan. *Irsko-Stručná historie států*. Praha: Libri, 2006.

Hroch, Miroslav. *Úvod do studia dějepisu*. 1.vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1985.

Kenny, Kevin. „American-Irish Nationalism“, in *Making the Irish American. History and Heritage of the Irish in the United States*, ed. Joseph J. Lee et Marion R. Casey. New York: New York University Press, 2007, 289–301.

Kenny, Kevin. *The American Irish : a history*. Harlow: Longman, 2000.

Kenny, Kevin. *The Irish Towards the USA: the Irish Who Made America*. London: Umberto Allemandi, 2006.

Lee, Joseph J. „Interpreting Irish America“, in *Making the Irish American. History and Heritage of the Irish in the United States*, ed. Joseph J. Lee et Marion R. Casey. New York: New York University Press, 2007, 1–60.

McCaffrey, Lawrence J. *Textures of Irish America*. New York: Syracuse University Press, 1998.

Meagher, Timothy J., *Columbia Guide to Irish American History*. New York: Columbia University Press, 2005,
<http://site.ebrary.com/lib/cuni/docDetail.action?docID=10183568&p00=irish+america> (staženo 21. 4. 2013).

Miller, Kerby A., *Emigrants and exiles : Ireland and the Irish exodus to North America*. (New York: Oxford University Press, 1985).

Miller, Kerby A. *Out of Ireland : the story of Irish emigration to America*. London: Aurum Press, 1994.

Moody, Theodore W. a Martin, Francis X. *Dějiny Irska*. 3.vyd. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1996.

Tansill, Charles C. *America and the fight for Irish freedom 1866–1922: an old story based upon new data*. New York: Denvir-Adair, 1957.

Tindall, George Brown a Shi, David E. *Dějiny Spojených států amerických*. 5. vyd. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008.

Sowell, Thomas. *Ethnic America: a history*. New York, NY: Basic Books, 1981.

Šlosarčík, Ivo. *Politický systém Irska*. Praha: Slon, 2007.

Elektronické zdroje:

Caroll, Francis M. „De Valera and the Americans: The Early Years, 1916–1923“, *The Canadian Journal of Irish Studies* 8, č. 1 (leden, 1982): 36–54, <http://www.jstor.org> (staženo 28. 3. 2013).

Caroll, Francis M. „The American Commission on Irish Independence and the Paris Peace Conference of 1919“, *Irish Studies in International Affairs* 2, č. 1 (1985): 103–118, <http://www.jstor.org> (staženo 13. 3. 2013).

Doorley, Michael. „The Friends of Irish Freedom: A Case-Study in Irish-American Nationalism, 1916–21“, *History Ireland* 16, č. 2 (březen-duben, 2008): 22–27, <http://www.jstor.org> (staženo 11. 3. 2013).

Duff, John B. „The Versailles Treaty and Irish-Americans“, *The Journal of American History* 55, č. 3 (prosinec, 1968): 582–598, <http://www.jstor.org> (staženo 19. 3. 2013).

Hopkinson, Michael. „President Woodrow Wilson and the Irish Question“, *Studia Hibernica*, č. 27 (1993): 89–111, <http://www.jstor.org> (staženo 21. 3. 2013).

Kissane, Noel. „John Devoy, Joseph McGarity and Clan na Gael“, in *The 1916 Rising: Personalities and Perspectives*, The Online Exhibition. Dublin: National Library of Ireland, 2006, <http://www.nli.ie/1916/pdf/3.2.2.pdf> (staženo 20.4.2013).

Leary, William M. Jr. „Woodrow Wilson, Irish Americans, and the Election of 1916“, *The Journal of American History* 54, č. 1 (červen, 1967): 55–72, <http://www.jstor.org> (staženo 3. 3. 2013).

Schmuhl, Robert. „‘All Changed, Changed Utterly’: Easter 1916 and America“ (příspěvek přednesený v rámci Hibernian Lecture, UCDScholarcast, Series 6, University of Notre Dame, USA, jaro 2012), http://www.ucd.ie/scholarcast/transcripts/1916_and_america.pdf (staženo 11. 3. 2013).

Ward, Alan J. „America and the Irish Problem 1899–1921“, *Irish Historical Studies* 16, č. 61 (březen, 1968): 64–90, <http://www.jstor.org> (staženo 8. 3. 2013).

Novinové články

„Ireland’s Sudden Revolt“, *New York Times*, 30. dubna 1916, <http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F7081EF83E5F17738DDDA90B94DC405B868DF1D3> (staženo 1. 3. 2013).

„Convention asks Peace Conference to Free Ireland“, *New York Times*, 24. únor 1919, <http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F30613F63A5D147A93C6AB1789D85F4D8185F9> (staženo 20. 3. 2013).

„Wilson will hear plea for Ireland“, *New York Times*, 1. března 1919, <http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F20A1EF63A5F1B7A93C0A91788D85F4D8185F9> (staženo 20. 3. 2013).

„Wilson won't meet Cohalan with Irish“, *New York Times*, 5. března 1919,
<http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F10F16FE355D147A93C7A91788D85F4D8185F9> (staženo 20. 3. 2013).

Richard V. Oulahan, „Lloyd George Will Hear Plea for Irish Americans; Col House Arranges for a Meeting Next Week“, *New York Times*, 22. dubna 1919.
<http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F00A1EF9395C1B728DDDAB0A94DC405B898DF1D3> (staženo 22. 3. 2013).

Richard V. Oulahan, „Irish American Delegates Barred for their Conduct“, *New York Times*,
14. květen 1919. <http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F70B1FFD3D5E157A93C6A8178ED85F4D8185F9> (staženo 22. 3. 2013).

„Irish-American Won't Try to See Premier“, *New York Times*, 15. květen 1919,
<http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F50617FB3D5E157A93C7A8178ED85F4D8185F9> (staženo 22. 3. 2013).

„De Valera Comes Here to Get Help for Sinn Feiners“, *New York Times*, 24. června 1919,
<http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F60D12FE3F5E157A93C6AB178DD85F4D8185F9> (staženo 20. 3. 2013).

„De Valera's Irish Plank“, *New York Times*, 5. červen 1920,
<http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=FB0A1EF7395E157A93C7A9178DD85F448285F9> (staženo 2. 3. 2013).

„Takes Issue With Cohalan“, *New York Times*, 21. červen 1920,
<http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F50E11F9385E157A93C3AB178DD85F448285F9> (staženo 2. 3. 2013).

„De Valera Arrives to Seek Irish Plank“, *New York Times*, 28. červen 1920,
<http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F60A14FC3E5E1B728DDDA10A94DE405B808EF1D3> (staženo 2. 3. 2013).

„Threaten Irish War Upon Democrats“, *New York Times*, 5. červenec 1920,
<http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=FB0815F83B5511738DDDAC0894DF405B808EF1D3> (staženo 23. 3. 2013).

„De Valera Requests Formal Recognition“ *New York Times*, 26. listopad 1920,
<http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F30810FF3D551A738DDDAF0A94D9415B808EF1D3> (staženo 18. 3. 2013).

„Business Man Act to Save the Irish“, *New York Times*, 30. prosinec 1920,
<http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F30810FF3D551A738DDDAF0A94D9415B808EF1D3>

free/pdf?res=F50814FB3F5810738DDDA90B94DA415B808EF1D3 (staženo 8. 4. 2013).

„Irish Demands on Harding“, *New York Times*, 7. březen 1921,
<http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=FB0C1FFA385810738DDDAE0894DB405B818EF1D3> (staženo 10. 4. 2013).

„Harding Rejects Boston Irish Plea“, *New York Times*, 18. březen 1921,
<http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F4071FFF3B5810738DDDA10994DB405B818EF1D3> (staženo 10. 4. 2013).

„Text of the Irish Correspondence“, *New York Times*, 27. srpen 1921,
<http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F40D17FC3F5A1B7A93C5AB1783D85F458285F9> (staženo 10. 4. 2013).

„Irish Rejects British Peace Offer; Lloyd George Replies, Defending it; Keep Door Open, Warns Against Delay“, *New York Times*, 27. srpen, 1921,
<http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=FB0D17FC3F5A1B7A93C5AB1783D85F458285F9> (staženo 15. 4. 2013).

„Premier Invites Irish to Pary in London Oct. 11“, *New York Times*, 30. září 1921,
<http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=FA081EF9395A1B7A93C2AA1782D85F458285F9> (staženo 1. 4. 2013).

„Dramatic Scene in Dail“, *New York Times*, 7. leden 1922,
<http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F60B12FC395D14738DDDA10894D9405B828EF1D3> (staženo 9. 4. 2013).

„Treaty an Insult, Says Sinn Feinner“, *New York Times*, 8. prosinec 1921,
<http://query.nytimes.com/mem/archive-free/pdf?res=F70A16FE3A5A1B7A93CAA91789D95F458285F9> (staženo 8. 4. 2013).